

Менск
Савецкая
63

Рэдакцыя і галоўн. кантора

Рэдактар прымае ад 11-1 г. дня тэл. N10-74
Сакратар рэдакцыі — ад 12-2 г. дня тэл. N6-19
Начны рэдактар (друкарна ад 6 г. веч. тэл. N6-42)
Кіраўн. гл. Кантора аб'ексты і падп. N781
Кошт N усюды 5 кап.

ЗВЯЗДА

Пралётары
ўсіх краёў,
элучайцеся!
Пролетарии всех стран,
соединяйтесь!
פרולטריון פון אלע לענדער
פארמינט זיך
Proletariusze wszystkich krajów
Łączcie się!

№ 25 (3133) Субота, 2 лютага 1929 г. | Орган Цэнтральнага Кам. і Мен. Кам. Камуністычнай Партыі (б) Беларусі | Штодзённая газэта. Год выд. XIII

Да ведама дэлегатаў XII-га з'езду КП(б)Б

Часовае мандатнае камісія дае-
даць да ведама, што:
1. Выдача мандатаў дэлегатам
з'езду ад Менска-Івацкі, а тансама
членам і кандыдатам ЦК і ЦКК КП(б)Б
пачынаецца з 2-га лютага.
2. Камісія будзе працаваць: 2 лю-
тага ад 14 да 17 гадз., 3-га — ад 17
да 20 гадз., 4-га — ад 12 да 22 гадз. і
5-га — цэлы дзень.
Часовае мандатнае камісія.

Да з'езду агранаміч- ных работнікаў БССР

Камуністычная партыя і Савец-
кая ўлада ставіць задачай по-
бач з сацыялістычнай рэканструк-
цыяй усяе народнае гаспадаркі і сацыя-
лістычнай рэканструкцыі вёскі.
Плягаводны плян народнае гаспа-
даркі БССР прадугледжвае павялі-
чэнне пасеўнай плошчы на 15 проц.
І падняць урадніцкасці да 45
проц. пры адначасовай рэканструк-
цыі сельскае гаспадаркі ў бон жыў-
лагадоўлі і развіцця тэхнічных
культур.
Гэтая вялізарная задача роў-
назначна агранамічнай рэвалюцыі.
Гэтая задача павінна захаліць нат-
хненнем кожнага пралетара, кожна-
га бедняка і сярэдняка, захаліць
натхненнем непасрэднага работніка
ў гэтай справе — агранома, камор-
ніка, моладаратара.
Гэтая задача будзе выканана пры
умове правядзення ў жыццё вялі-
кага кааперацыйнага пляну, намеча-
нага ў І. ЛЕНІНЫМ, з пераходам
дробнай заняпалай індывідуальнай
сельскай гаспадаркі на буйную ін-
тэлектыўную гаспадарку, з падняц-
цём урадніцкасці індывідуальных
бяднячых і сярэднячых гаспадарак,
са ўздымам таварнасці сельскае
гаспадаркі на аснове рашучага пра-
вядзення ў жыццё прынцыпаў
кааперавання.
У гэтай рабоце па сацыялістычнай
перабудове вёскі ва ўсю вышнюю
высоўваецца роля агранома, роля
агранамічнага работніка.

НОВАЯ ПРАПАНОВА тав. ЛІТВІНАВА

Савецкі ўрад прапануе Польшчы, Эстоніі, Латвіі і Румыніі 7 лютага падпісаць пратакол адказнасць за прамаруджаньне падпісаньня пратаколу поўнасьцю кладзецца на польшчу

МАСКВА, 31. ТАСС'ам атрыманы
з аўтарытэтных крыніц наступныя
весткі аб ходзе савецка-польскіх пе-
рагавораў:
Як ужо паведамлялася ў друку, 21-га
студзеня тав. Літвінаў азнаёміў поль-
скага пасланьніка Патэка ў пісьмо-
най форме з прапановай савецкім
ўрадам працэдурай і формай падпі-
саньня пратаколу аб паскораньні
ажыццяўленьня пакту Кэлёга.
Пры наведаньні панам Патэкам
Наркам замежных спраў 62-га сту-
дзеня тав. Літвінаў прасіў Патэка
паскорыць адказ польскага ўраду
адносна прадстаўленай яму на раз-
гляд працэдуры, азначаны пры
гэтым, што адляганьне перагавораў
у значнай меры абясцэньвае мірную
акцыю Саюзнага ўраду.
29-га студзеня Патэк заявіў, што
Эстонія, Латвія і Румынія паведа-
мілі польскі ўрад аб сваёй гатоў-
насці браць удзел у пратаколе, шля-
хам супольнага і адначасовага пад-
пісаньня яго з СССР і Польшчай,
што Фінляндыя, як удзельнік пра-
таколу, покуль аддае, але што гэта
акалічнасьць не змяняе рашэн-
ня Польшчы, Румыніі, Эстоніі і Лат-
віі падпісаць пратакол, якое магло-б
адбыцца ў Маскве, пры тым за Фін-
ляндыя застаецца права далучыцца
да пратаколу пазьней.

дамагацца абавязкова супольнага
падпісаньня пратаколу з Літвой, ка-
лі апошняя жадае далучыцца да
пратаколу, і што польскі ўрад пры-
мае прапанову саюзнага ўраду аб
ажыццяўленьні пратаколу паміж
ратыфікавальнымі яго дзяржавамі да
агульнай ратыфікацыі ўсімі ўдзель-
ніцамі пратаколу.
У зьвязку з гэтым паведамлень-
нем тав. Літвінаў заявіў Патэку на-
ступнае:
а) пры сваіх першых-жа ініцыя-
тыўных кроках у зьвязку з пратако-
лам саюзна ўрад выходзіў з жада-
ня распаўсюдзіць пратакол на маг-
чыма большы лік дзяржаў, а гэтай
метаю ён уключыў у пратакол асоб-
ны пункт аб застаўленьні яго адкры-
тым на неакрэслены час для ўсіх
дзяржаў, якія пажалалі-б да яго да-
лучыцца. Савецкі ўрад лічыў асаблі-
ва пажаданым больш хуткі ўдзел
у пратаколе ўсіх суседніх прыбалтыч-
кіх дзяржаў і таму асобна ўспамінаў
ад 29-га снежня мінулага году.
З гэтай ноты вынікала, што калі-б
усе прыбалтыцкія краіны знаходзі-
ліся ў адносінах да парыскага да-
гавору (пакту Кэлёга) ў такім-жа ста-
новішчы, як СССР і Польшча, — дык
яны былі б запрошаны да падпі-
саньня пратаколу тады-ж, калі пра-
панова была паслана Польшчы і Літ-
вае. Саюзна ўрад меркаваў тады, ад-
нак, што наколькі Фінляндыя, Эсто-
нія і Латвія — у адноўленьне ад
СССР і Польшчы, а таксама і Літ-
ва — не аформілі яшчэ, як трэба,
сваёго далучэння да парыскага да-
гавору, ад іх цяжка было чакаць без-
адкладнага далучэння да пратаколу
аб ажыццяўленьні пакту. Што да-
тычыцца Румыніі, дык яе ўдзел у

пратаколе ня выключыўся з самага
пачатку і гэта з максымальнай яс-
насьцю падцвердзіла ў другой ноце
саюзнага ўраду ад 11-га студзеня.
б) У сучасны момант можна лі-
чыць устанавітым, што Эстонія і
Латвія знаходзяцца, у параўнаньні
з іншымі мяркуюмымі ўдзельнікамі
пратаколу, у асобным становішчы.
Зусім афіцыйнае пацвярджэньне
гэтага мы знаходзім, між іншым, у
апублікаваным аднае Латвійскага
ўраду Літве, дзе ён заявіў, што
рашыў далучыцца да парыскага да-
гавору, з чаго відаць, што самае да-
лучэньне яшчэ ня мела месца. Фін-
ляндыя-жа ў яшчэ больш яснай фор-
ме заявіў, што без абгаварэньня гэ-
тага пытаньня ў сойме яна ня можа
вызначыць сваіх фармальных адно-
сін да парыскага дагавору.
в) Саюзна ўрад ня робіць ніякай
прынцыповай розніцы паміж удзел-
ам у пратаколе шляхам супольнага
падпісаньня яго з іншымі дзяржа-
вамі і шляхам індывідуальнага да-
лучэньня да яго, тым больш, што аб-
авязальнасьць, якія выцякаюць з пра-
таколу, аднолькава распаўсюджваю-
цца як на падпісаваных яго, так і на
далучыўшыхся да яго, а ўступленьне
пратаколу ў моц вызначаецца
момантам ратыфікацыі яго, а не пад-
пісаньня.
Прапановы па асобным дзяржа-
вам тую, або іншую форму ўдзелу,
саюзна ўрад кіруецца выключна ім-
кненьнем да хутэйшага ажыццяў-
леньня сваёй прапановы, а тым са-
мым і да хутэйшага ажыццяў-
леньня парыскага дагавору, што і
складае мэту прадпрынятай мірнай
акцыі.
г) З гэтага пункту погляду саю-
зна ўрад лічыў і лічыць, што адна-

часовы зварот з прапановаю аб су-
польным падпісаньні пратаколу да
раду дзяржаў, якія не знаходзіліся
ў аднолькавым становішчы ў адно-
сінах да самога пакту Кэлёга, можа
стварыць тэхнічныя затрудненьні і
надоўга адцягнуць, або нават зусім
абясцэніць яго прапанову, у асаблі-
васьці, калі гэта патрабуе такіх або
нават менш доўгіх перагавораў, якія
ўжо маюць месца з адной Польшчай.
д) Ніякіх пераконваючых мерка-
ваньняў у карысьць савецкага пад-
пісаньня пратаколу ўсімі мяркуюмы-
мі ўдзельнікамі польскім урадам да
гэтага часу не падавалася. Яны ня
могучы быць прыведзены, асабліва
ніяпер, калі высвятлілася, што Фін-
ляндыя аддае, а Літва таксама
дае сваю згоду толькі на далучэнь-
не да пратаколу. Такім чынам, вы-
бар дзяржаў, якія супольна падпі-
сваюць пратакол, па неабходнасці
можа насіць зусім выпадковы ха-
рактар.
е) Саюзна ўрад таму зноў прапа-
нуе польскаму ўраду прыступіць да
безадкладнага падпісаньня імі аб-
авязнага пратаколу. Гэта тым больш
магчыма рэалізаваць, што польскі
ўрад ніякіх заўваг па сутнасці пра-
таколу да гэтага часу не зрабіў. Са-
юзна ўрад ня сумняваецца, што і
рэштка ўдзельнікаў пратаколу без-
адкладна далучыцца да яго.

ж) Калі, аднак, польскі ўрад да-
магаецца супольнага і адначасовага
падпісаньня пратаколу СССР, Польш-
чай, Эстоніяй, Латвіяй і Румыніяй,
і, калі ён упэўнен у тым, што асоб-
нае фармальнае становішча, якое
займаюць Эстонія і Латвія ў адно-
сінах да парыскага дагавору, ня
зьявіцца з іх боку перашкодай і не
паслужыць прычынай для далейша-

Польшча імкнецца да аднаўленьня граніц 1772 г.

Распрацаваны падрабязна
плян нападу на Літву
КОУНА, 31. Афіцыйная газэта
«Летуос Айлас» надрукавала вы-
трымкі з пратаколу сакрэтнай канфе-
ранцы польскіх легіянераў, якая ад-
былася 9—13 жніўня 1928 году ў
Ландварове. У дакладзе аб замеж-
най палітыцы зазначалася, што поль-
ская праграма зьводзіцца да аднаў-
леньня граніц 1772 году. Зазначалася
тансама на патрэбнасць умаца-
ваньня саюзу з Румыніяй і аб'яд-
наньня Прыбалтыі для барацьбы з
СССР. Перашкодай да аб'яднаньня
Прыбалтыі, нібыта, зьяўляецца Ві-
ленская праблема. У дакладзе пра-
панавалася вырашыць гэтую прабле-
му шляхам узброенага закону Літ-
вы. Майёр Пікуса выклікаў канфэрэн-
цыі падрабязна распрацаваны шта-
бам легіянераў плян нападу на Літ-
ву. Гэты плян прадугледжвае, што
польскія легіянеры павінны атры-
маць у рашучы момант дапамогу ад
літоўскіх легіянераў, якія, па сло-
вах Пікуса, працуюць і зараз у лі-
тоўскіх армейскіх штабах і канцэ-
лярыях.
Камэнтуючы гэты дакумант у пе-
радавым артыкуле «Летуос Айлас»
адзначае поўную магчымасьць таго,
што дакумант зьяўляецца сапраўд-
ным, і піша, што Літва павінна быць
пагадова і пільна рыхтавацца да
самаабароны.

Няўдача дзяржаўнага перавароту ў Літве

ВІЛЬНЯ, 31. У сувязі з адстаў-
каю начальніка гэнштабу Літвы Плё-
хавічуса рыскае газэта «Зунакас
Вінас» піша, што ўжо даўно вына-
чалася разыходжаньне паміж Валь-
дэмарсам з аднаго боку, а прэзы-
дэнтам Літвы Сметонам і Плёхавіч-
чусам — з другога. Плёхавічусе ха-
цеў выкарыстаць гэты супярэч-
насьці, каб скінуць уладу Вальдэма-
раса, і ў параўменні з губэрнатарам
Клайпэды Мёркісам падрых-
тоўваў новы дзяржаўны пераварот.
Але Вальдэмарас даведаўся загодзі
аб амерах Плёхавічуса і згольніў
яго з генеральнага штабу. Плёхавіч-
чус, як абшарнік, мае пэўныя сым-
патыі да Польшчы. («С.»)
Згодна гэтай асьвятленьню поль-
скіх і латвійскіх газэт выходзіць,
што адстаўка Плёхавічуса сьвед-
чыць аб правале яшчэ аднае поль-
скае інтрыгі ў Літве.

31-га студзеня Патэк паведаміў
тав. Літвінава, што ў выпадку зго-
лы бакоў на агульнае, супольнае і
адначасовае падпісаньне, калі адна
з дзяржаў, якія прыцягваюцца да
ўдзелу ў пратаколе, часу-небудзь
адмовіцца ад такога ўдзелу, дык
гэта не паслужыць прычынай для
адмовы Польшчы ад падпісаньня
пратаколу, што Польшча ня будзе

Англо-амэрыканскае морское суперніцтва

Канфлікт паміж ПАЗШ і Англіяй па пытаньні аб пра- вох нейтральнага гандлю ў часе вайны

ВАШЫНГТОН, 31. Спрэчкі ў сен-
це Злучаных Штатаў па паводу мар-
скай праграмы аргуваліся, галоў-
ным чынам, па пытаньні аб тым, ці
павінен быць устаноўлен тэрмін для
сканчэньня пабудовы прадугледжа-
ных праграмаў 15 кройсаў. Сена-
тар Бора (старшыня камісіі па за-
межных справах) унёс дадатак да
законапраекту аб марскай праграме
згодна з нейтральнага ганд-
ле

ВАКОЛ РАТЫФІКАЦЫІ ПАКТУ КЭЛЭГА

Камісія французскай пала- ты дэпутатаў па замеж- ных справах — за раты- фікацыю пакту Кэлёга

Аманула ануляваў сваё адрачэньне і склаў нацыянальны ўрад

Часовай сталіцай абраны Кандагар Бачэ-Сакао мае намер уцячы з Кабулу

Камісія прапанаваў ад

Масква, 1. Учора надзвычайны перавозен з Кабулу на ангельскім
пасланьнік Аўганістану ў СССР Гу-
ляй-Надзі-хан наведваў намесніка
Наімаа, замежных спраў Караханэ і
Фланцэнар міеіа застаец-

Мобілізацыя сродкаў на сельскагаспадаркі

Вілікім недахопам у нашай працы зьяўляецца зусім невыстарацельнае прыцягненне ў сыстэму сельгаскредыту сялянскіх сродкаў. У нас, у БССР, на 1-га кастрычніка 1928 г. сялянскіх сродкаў было ўложана ўсяго 327 тысяч рублёў; г. зн. на адно крэдытнае таварыства прыпадае 1.117 руб., на адну сялянскую гаспадарку—41 капейка. Запавычанасць сыстэме сельгаскредыту і Беларускага боку сельскага гаспадаркі на 1-Х-28 г. была 29 мільён. рублёў, з якіх 60 проц. вынік пасобных гаспадаркі (сяляне), прычым, з гэтай запавычанасці мы маем пратэрмінаваных пазычак на сёнешні дзень (1-га лютага) 1.500 тыс. руб. Зусім відавочна, што ў выніку ўсяго гэтага работа ўстаноў сыстэмы сельскага гаспадарчага кредыту на вытворчых крэдытаваных развівалася, галоўным чынам, як кошт дзяржаўных бюджэтных сродкаў і крэдытаў, якія даваў і дае Дзяржабанк. Такое становішча зьяўляецца недапушчальным. Мы павінны ў гэтым-жа годзе дабіцца рашуча пералому ў справе прыцягнення сродкаў насельніцтва ў сельгаскредытны таварыствы і не лапушчаць на будучы час пратэрмінаваных.

Трэба спagnaць пратэрмінаваныя плацэжы з пасобных сялянскіх гаспадарак і розных арганізацый, праводзячы клясавы прыныцы не пазней, як да цвярдзення веснавой пасевнай кампаніі, каб гэтым самым забяспечыць сродкамі адно з галоўнейшых мерапрыемстваў па ўдзеле ўраджайнасці ў гэтым годзе. Гэта перае.

Па-другое—адначасова з гэтым трэба прыняць канкрэтныя захады да прыцягнення (мобілізацыі) сродкаў сялянства ў сель-гасп. крэдытны таварыствы, асабліва метавах, шляхам залаткаў і іншымі шляхамі, узяваючы гэта з набыццём насення, пшчучага ўгнаення, харчоў жыўле, сельска-гаспадарчых машын, прылад і г. д.

Неабходна жыцьням шляхам (а не казённым, мёртвым) шырока растлумачыць закон ураду СССР ад 31 жніўня 1927 г. аб укладках у сельгаскредытны таварыствы з захаваннем суровай патаемнасці пры ўкладках і гарантыі з боку дзяржавы апароту ўкладчыкам грошай.

Пустыя гутаркі і хістанні з боку некаторых прадаўнікоў сыстэмы сель-гаскредыту накіонт цяжкасцей і немагчымасці прыцягнення сродкаў трэба адкінуць. Ужо зараз мы маем такія крэдытныя таварыствы, якія сабрали да 30-40 тыс. руб. укладаў насельніцтва. Раз назабоды трэба памятаць, што ўсё залежыць ад энэргіі саміх прадаўнікоў сыстэмы, а грошы ў сялянства ёсць.

Для большай зацікаўленасці ўкладчыкаў у ачыты сваіх сродкаў на захаванне ў крэдытны таварыствы, трэба ўвесці ў практыку работы Львоўскае абслюдотнае разраўнава-касавага апарату таварыстваў (пераводы грошай, інкасацыя дараўчэнні і г. д.). Адна з мер забеспячэння патаемнасці ўкладу можа быць: прыём укладу ў таце ўкладчыка, абсталяванне

Масавое Уступленне рабочых у партыю

ЛЕНІНГРАД, 31. На 31-га студзеня ад Ленінградскіх рабочых падана аб уступленні ў партыю 3 секП(б) 5.135 ваг.

КАЗАНЬ, 1. На найбярэдніх даных на прадпрыемствах Казані ў ленинскія дні падана звыш 400 заяў ад рабочых аб прыёме ў партыю.

Чыстка савецкага апарату

СЕВАСТОПАЛЬ, 1. Чыстка апарату ў раёне скончана. Знята 10 проц. служачых; 10 проц. атрымалі вымовы і перамяшчэнні. Зняты былі абшарнікі, паны і яскрава анты-савецкі элемент.

асобных памяшканняў для прыёму ўкладу і інш.

Вось тыя мерапрыемствы, якія трэба зараз-жа правесці крэдытным таварыствам для таго, каб дабіцца прыцягнення сродкаў насельніцтва ў гэтым годзе ня менш, як 1.500 тыс. руб., што зусім магчыма будзе арабіць.

Потым тыя сродкі, якія мы на вёсцы збіраем на мясцовыя патрэбы па самаабкладанні, павінны прыцягвацца да ўкладу ў сельгаскредытны таварыствы. Рэальныя вынікі гэтай працы мы будзем мець толькі тады, калі арганізуем і ўцягнем у яе бядняцка-серадняцкае сялянства і арганізаваным шляхам рашуча і з большай энэргіяй і націскам будзем працягваць працэс карэннай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі, яе інтэнсіфікацыі.

Усе мерапрыемствы па ўдзеле ўраджайнасці вымагаюць укладання ў сельскую гаспадарку шмат новых і новых капіталаў. За мінулыя 5 год у сельскую гаспадарку БССР было накіравана вытворчых крэдытаў 50 мільёнаў рублёў, амаль што выключна дзяржаўных сродкаў. На бліжэйшае пачатковае мяркуецца накіраваць 250 мільён. руб. у якасці крэдытных укладанняў, г. зн. у 5 раз больш таго, што было накіравана за мінулыя 5 год.

Сыстэма сельска-гаспадарчага кредыту павінна так разгарнуць сваю апацу, каб насустрач крэдытнаму прадаўцу рублёў мобілізаваць ня менш аднаго рубля з распыленых рэсурсаў вёскі.

Насустрач значным укладанням, якія ідуць зараз у сельскую гаспадарку праз устаноў сельгаскредыту з боку дзяржаўнага бюджэту, сыстэма сельгаскредыту павінна арганізаваць мобілізацыю сродкаў, якія збіраюцца ў самой сельскай гаспадарцы. Во само сабою разумела, адным дзяржаўным рэсурсам забяспечыць шпаркую перабудову сельскай гаспадаркі немагчыма.

Для таго-ж, каб гэта аладка была выканана, партыйныя і савецкія органы на месцах павінны азначна больш звараць увагу кіраўніцтва работам сельгаспадарчых крэдытных таварыстваў, памятаючы, што развіццё крэдытна-кааперацыйнай работы непарыўна звязана з уздымам ўраджайнасці, з узмацненнем сацыялістычных пазыцый на вёсцы.

А. ДУБІНА.

Вынаходка ў Ленінградзе каштоўных мінеральных крыніц

ЛЕНІНГРАД, 31. У 1861-63 г. г. на дварэ фабрыкі вырабу дзяржаўных папер (Фантака 144) у час буравых работ па праводцы артэзіянскае студні замест прэснай вады была выкрыта мінеральная вада, якая аказалася на аналізу падобнай з мінеральнай вадой у Крыніцах (Нямеччына, Рэйнская правінцыя). У выніку аб гэтай крыніцы забылі і толькі на днях па ініцыятыве аднаго з старэйшых горных інжынераў—Гана галёгічна камітэт патрэбаваў «справу аб Санк-Нецбургскай артэзіянскай студні», якая анаходзілася да гэтага часу ў «Госзнаку».

Аналіз вады паказаў, што яна ў 125 раз каштоўней рэйнскай вады і трымае ў сябе бромісты магні. Уноў адкрытая крыніца па заключэнню медыцынскага савету прызнала гэту ваду прыгодную для лячэння залатунных хвароб і хвароб брудных органаў. У сучасны момант пад наглядом галёгічнага камітэту робіцца правядзенне скважыны ў належны стан.

У сучасны момант анойдзена другая падобная-жа крыніца на дварэ былых вароніскіх лазняў на Мойцы № 82, пры чым гэта вада таксама мінеральная і сходна з вадой шчыліны на дварэ Дзяржазнаку. Адначасова горны інжынер Ган знайшоў на тэрыторыі Сестраўцака курорту зусім спраўную шчыліну, якая падае зусім аднародную з двума першымі крыніцамі—мінеральную ваду.

З прычыны гэтых каштоўных знаходкаў гідралёгічна секцыя галёгічнага камітэту намячае рад абследаванняў крыніц, якія маюцца ў Ленінградскім раёне.

Працэс „Кабукі“

ПРАЦЭС ВЫКЛІКАУ ДА СЯБЕ ВЯЛІЗАРНУЮ ЗАЦІКАЎЛЕНАСЬЦЬ

МАСКВА, 31-га вечаар у залі Цэнтральнага клубу будаўнікоў у Маскве пачалася слуханьнем справа Маскоўскага губадзельна будаўнікоў, арганізатараў і ўдзельнікаў таварыства «Кабукі». Перад судом 11 работнікаў губадзельна будаўнікоў.

Пасля агалашэння абвінавачага заключэння суд прыступіў да допыту падсудных. Першым быў дапытаны Кармапаў (старшыня таварыства «Кабукі»). Абвінавачаны прызнаў сябе вінаватым толькі ў расстраце.

МАСКВА, 31. (Наш кар.). Працэс адказных прадаўнікоў саюзу будаўнікоў, якія арганізавалі «таварыства распусці і вольнага каханья «Кабукі», выклікаў да сябе вялікую зацікаўленасць Зала, якая зьявілася больш тысячы чалавек, перапоўнена звыш усялякі меры. Конная міліцыя ледзь стрымлівае на вуліцы валізы натоўп народу.

Прыняты ўсе захады да таго, каб на працэсе прысутнічалі галоўным чынам рабочыя, а не абывацельская публіка, якая схільна да «моцных уражаньяў» і смакавання пікантных падрабязнасцяў. На працэсе прыехалі дэлегацыі ад правінцыяльных будаўнікоў.

савецкіх нот адносна пакту

ПАРЫЖ, 31. Газеты паведамляюць, што камісія палаты дэпутатаў па замежных справах пасля ажыўленых спрэчак прыняла рашэнне аб патрэбнасці хутчайшай ратыфікацыі пакту Кэлёга.

Орган сацыялістыч «Попюлер» падае, што па прапанове сацыялістага Грумбаха камісія паставіла патрэбаваць ад ураду апублікавання савецкіх нот адносна пакту Кэлёга, якія не паданы ва французскім друку (зборнік дыпламатычных дакументаў, якія адносяцца к пакту Кэлёга).

Камдэпутат Дорыё выступаў супроць ратыфікацыі пакту Кэлёга, заяўляючы, што пакт зьяўляецца помнікам імперыялістычнага двухдушна (ТАСС).

РАТЫФІКАЦЫЯ ПАКТУ КЭЛЭГА РУМЫНІЯЙ

ВЕНА, 31. Як паведамляюць з Бухарэсту, румынская палата дэпутатаў аднагалосна ратыфікавала пакт Кэлёга. Скалікана камісія палаты па замежных справах для абгаварэння пазыцыі Румыніі па пытанні аб савецкай прапанове. (ТАСС).

ПРЫПІНЕННЕ ПРАЦЭСАў

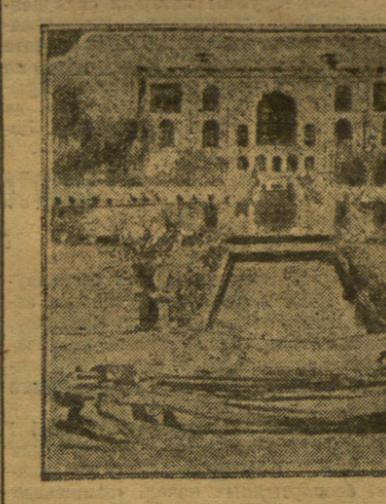
Вынікі прыёму ў партыю за 3-ці квартал 1928 г.

МАСКВА, 1. Статдзель ЦК палатуні вынікі прыёму ў партыю за 3-ці квартал 1928 году, за першы квартал таго парыяду, калі павінна была быць рэалізавана паставена лістанадзельскага пленуму ЦК аб неабходнасці давесці колькасць рабочых з вытворчасці ў партыі да 60 проц. Для рэалізацыі гэтае паставены ЦК у тэрмін трэба было, па вылічэннях статадзель ЦК, прыняць у партыю пачынаючы з ліпеня 1928 году па студзень 1931 году каля 260-270 тысяч (60 проц.) рабочых з вытворчасці і ня больш 90-92 тысяч (20 проц.) не рабочых (сялян, служачых, вучняў і іншых). Гэта азначае што ў штогоднім прыёме павінна быць ня менш 144-148 тысяч рабочых і ня больш 37 тысяч іншых, а па квартална—ня менш 37 тысяч рабочых з вытворчасці і ня больш 9.300 іншых.

На справе-жа за трэці квартал 1928 году было прынята ў партыю (без Чырвонай Арміі і савецкіх устаноў за-граніцай) 57 тысяч 430 чалавек: з іх рабочых—39 тысяч 403 (68,6 проц.) і іншых—18 тысяч 27 (31,4 проц.). Гэтыя даныя паказваюць, што замест 80 проц. рабочых з вытворчасці, як патрабуе партыя, мы маем толькі 68,6 проц. і замест 20 проц. іншых—значна больш (31,4 проц.).

Гэты якасна недавальняючы прыём за адзін квартал ужо арабіў уплыў на далейшым двухгадовым прыёме ў партыю. Такім чынам пачынаючы з 1-га кастрычніка 1928 году трэба, каб рабочыя і батракі складалі ўжо ня 80 проц., а 81,6 проц. Іншых-жа груп у далейшым павінна быць ня больш 18 проц. г. в. для выканання дырэктывы ЦК трэба ўзмоцніць яшчэ больш прыём у партыю рабочых. З прычыны, аднак, таго, што прыём адбываўся да паставены пленуму ЦК аб патрэбнасці строгага захавання працэнта рабочых пры прыёме ў партыю, дык можна чакаць, што ў бліжэйшых месцах партарганізацыі выправяць ва-значаныя недахоны.

ПАРЫЖ, 31. З аўтарытэтных колаў паведамляюць, што Брыян паве- даміў аўганскага пасланніка у Па- рыжы аб тым, што французская мі- сія будзе працягваць сваю дзейнасць у Кабулу. У сувязі з гэтым спылі- ся кутлі аб вывазцы французскай місіі з Кабулу.

Палац у Кандагары, дзе ў сучасны момант анаходзіцца Аманула Сарва—Аманула-хан

УКРАЌНСКІЯ ЧАСОПІСІ ў Польшчы

ВАРШАВА, 30. Па падлічэннях Львоўскае украінскае газетны ў Польшчы выходзіць 100 украінскіх часопісцяў, у тым ліку 85 па ўскладнай Галіцыі, 4 на Валыні, 2 ў Холмшчыне і 9 у іншых паводзках. Толькі адна часопісця выходзіць штодзённа, даве па 3 разы на тыдзень, 26—раз на тыдзень, 14—раз у два тыдні, 33—раз у месяц, 7—раз у 3 месяцы і 16—яшчэ больш рэдка. Найбольш часопісця—67 выходзіць у Львове, 6 у Кракаве, 6 у Каламы, 4 у Станіславе, 3 у Тарнаполі. («Кур. Варш.»).

НОВЫ РАЗГЛЯД СПРАВЫ ДРОБ-НЭРА

ВАРШАВА, 30. Вярхоўны суд скасанаў прыговор Бялгоскага акруговага суду па справе павассаўца Дробнера (б. правядыра «незалежных сацыялістыч»), засуджанага на 2 гады крэпасці і вярнуў справу на новы разгляд. («Роб.»).

ГАНДАЛЬ ПОЛЬШЧЫ З СССР І ЛАТВІЯЙ

ВАРШАВА, 30. За сьнежань месца вывезена з Польшчы ў СССР тавараў 324 вагоны і ў Латвію 196; прывезена-жа з СССР—2.114 вагонаў тавараў і з Латвіі—74 вагоны («Жэчп.»).

У Зах. Беларусі падрыхтоўка да вайны

ВІЛЬНЯ, 31. Ва ўсіх ніколас у Вільні ўводзіцца нанучальны вучняў працэзавай абароне («К. Віл.»).

РАЗГОН БЕСПРАЦОЎНЫХ ШАБ-ЛЯМІ

ВІЛЬНЯ, 31. У часе разгону беспрацоўных, сабраўшыхся перад біржаю працы ў Вільні, адзін з паліцэйнтаў расейскіх паліцыя галаву рэбачаму А. Шулькіну. («Сл.»).

АРЫШТЫ НА ПАГРАНІЧЧЫ

ВІЛЬНЯ, 31. На польска-савецкім паграніччы ў раёне сяла Вялікі Хутар арыштавана двое на падарэньні ў прыналежнасці да кампартыі. («К. Віл.»)

Французская пазыка для Румыніі

ПАРЫЖ, 31. Учора румынскі міністр фінансаў Паловічы, які знаходзіцца зараз у Парыжы, падпісаў а канцэрнам французскіх банкаў умову аб прадстаўленні Румыніі пазык. Па вестках фінансавых колаў, рэзультаты пазыкі могуць быць павышаны да 80 млн. долараў пры ўмове забяспечэння пазыкі прыбыткамі ад тутунёвага манопаліі, якая будзе пералана кіраўніцтву асобнай «аўтаномнай касы».

Агенцтва Сан-Філь паведамляе таксама аб паспяховым заключэнні перагавораў паміж Паловічамі і прадстаўнікамі шведскага запалкавага трэсту аб прадстаўленні Румыніі пазыкі ў разьмеры 30 млн. долараў, узамем чаго трэсту перадаецца запалкава манопалія ў Румыніі. (ТАСС).

Калектыўная здача хлеба сялянамі

САМАРА, 31. Соль-Ілецкі раён, Арэнбургскае акругі, арганізаваў у працягу тыдня 18 чырвоных абазаў, якія адалі 250 тон хлеба. У Мэленскім і Чаромшанскім раёнах адзін 200 тон хлеба.

На фронце клясавай барацьбы

СТЫХІЙНЫЯ ЗАБАСТОЎКІ ў ТЭК-СТЫЛЬНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ ЧЭХА-СЛАВАКІІ

ПРАГА, 31. Канфлікт па пытанні аб зарплате ў тэкстыльнай прамысловасці Чэха-Славакіі, які пачаўся ў сьнежны месяцы, відавочна ўступае ў рашаючую стадыю. Выбухнулі стыхійныя забастоўкі на 9-х вялікіх прадпрыемствах у розных раёнах Забастоўкі абвешчаны ў знак пратэсту супроць мерапрыемстваў каліталістычнай радыяналізацыі. (ТАСС).

Гэрманскія рабочыя адыходзяць ад с.-д.

БЭРЛІН, 23. У часе рэфэрэндуму сярод членаў мяцовай арганізацыі агульна-німецкага саюзу мэталоўных, які адбыўся ўчора ў Эзене, левая рэвалюцыйная меншасць атрымала буйную перамогу. Прапановы рэфэрэндуму наконт статуту мясцовай арганізацыі сабрали толькі 1104 галасоў, тады яны за прапанову левых былі падана 1531 галас. Гэта першы выпадак у працягу многіх год калі левым удалося атрымаць большасць у агульнай арганізацыі саюзу мэталоўных. (ТАСС).

РАТЭСТРЭЛ ПАЛІЦЫЯЙ БАСТУ-ОЎНІКІ

БЭРЛІН, 31. Як паведамляе «Ротэ Фане» паліцыя ў Грэнцы страляла ў бастуючых ткачоў. Шмат параненых.

ПАВЕДАМЛЕНЬНЕ.

ХІІ ЗЬЕЗД КП(б)Б АДКРываецца 5-га ЛЮТАГА 1929 г. А 6 ГАДЗІНЕ ўвечаары ў ПАМЯШКАННІ КЛУБУ КАРЛА МАРКСА З НАСТУПНЫМ ПАРАДКАМ ДНЯ:

- 1) Справаздача ЦК КП(б)Б (даня. тав. ГАМАРНІК).
- 2) Даглед развіцця камісіі (даня. тав. КРОЛЬ).
- 3) Справаздача ЦК КП(б)Б (даня. тав. КАЛІНІН).
- 4) 5-гадовы плян развіцця народнай гаспадаркі БССР (даня. тав. ГАЛАДЗЕД, КАРБЛІН).
- 5) Аб вярбоўцы рабочых у партыю, рэгуляваньні росту і чыстцы партыі (даня. т. ВАСІЛЕВІЧ).
- 6) Аб рабоце прафсаюзаў (даня. т. РЫЖОЎ).
- 7) В м б а р ы.

Сакратар ЦК КП(б)Б ГАМАРНІК.

ПЕРАВЫБАРЫ ў ВЕСЦЫ і ЗАДАЧЫ ПРАЛЕТАРСКИХ АРГАНІЗАЦЫЙ

У сучасны момант наша ўвага павінна быць прыцягнута сваясаблівава клясавая барацьба, што разгортваецца ў вёсцы. Гэта неабходна зрабіць таму, што пралетарскі горад можа і павінен зрабіць аялікі ўплыў на ход выбарчай кампаніі. Зараз мы ўжо маем пэны рад форм такога ўплыву: рабочыя брыгады, шэфскія арганізацыі, пасылка работнікаў прафсаюзаў, чырвонай арміі, проста і г. д. Перадчытачы ўсе гэтыя формы ўздзейнічання гораду на вёску, мы, аднак, павінны падкрэсліць тую асаблівасць, што на ўсёй гэтай формнай даволі поўна скарыстаны. А між тым нашы клясавыя ворагі ні дрэмлюць. Для паспяховага наступлення на кулацтва нам неабходна вараз зважыць асобную ўвагу на тую тактыку, якую яно праводзіць на перавыбарках. Газеты кожны дзень прыносяць нам шмат вестак аб розных формах уздзейнічання кулака на масы выбаршчыкаў. Сіды ўважліва адкрываюць анты-савецкай агітацыя, пагрозы, напады, спецыяльныя армія кампаніі, усіхкі охлады, эканамічны ўплыў, розныя запалоўвалі, абяцанні і г. д. Абагульваючы вышэйшы матэрыял аб дзейнасці кулака на перавыбарках, можна ўстанавіць дзве лініі, дзве «ўстаноўкі» ў яго рабоце. Першая—кулак імкнецца паказаць, што паміж кулаком і сярэдняком няма розніцы, што ўсе мерапрыемствы савецкай улады, накіраваныя супраць кулака, няўдольны

б'юць па сярэдніку. Сярэднік малюецца тым гаспадаром, які непарукава імітавае асяродкі з кулацкай гаспадаркай. Другое—кулак імкнецца правесці рэакцыю між паміж беднягой і сярэднікам. У сваёй агітацыі ён стараецца дасягнуць, што ўся дапамога ад савецкага дзяржавы, якую атрымлівае беднота, бяроцца з сярэдніка і дармова растрачваецца бедняком. Абедзве гэтыя лініі кулацкай тактыкі накіраваны на ізаляцыю беднаты ад сярэдніка, на ўцягненне сярэдніка ў арбіту клясавога ўплыву. Зразумела таму, што кулак з асаблівай надзеяй глядзіць на тыя арганізацыі беднаты, якія ізаляюць сябе ад сярэдніка, «выганяюць» сярэдніка з будынкаў сацыялістычнай рэканструкцыі сельскае гаспадаркі. Трэба арганізаваць беднату, мацней агуртаваць яе з сярэднікам і востойліва павесці барацьбу супраць кулака. Гэта формула, намечаная нам Ленінным, у сучасных умовах можа быць выканана толькі пры ўмове напружання ўсіх сіл партарганізацыі вёскі, умоцненая дапамогай пралетарскага гораду ўсіх вострых грамадскіх арганізацыяў. (ІЗВЕСТІЯ).

Партыйнае будаўніцтва

За чыстату партыйных радоў

Адрэзаць хворыя клетачкі

Наша партыя ёсць моцны поўнакроўны арганізм. І іменна таму, што арганізм партыі адрывы і жывіцца здольны, ён патрабуе выдалення тых клетак, што зусім перарадзіліся і сталі чужымі. Разам з тым ён патрабуе адраўнення тых клетак, што яшчэ паддаюцца лячэнню, могуць быць адраўнены.

Гэтую важную прафілактычную работу па ахове арганізму партыі ажыццяўляе ЦКК і мясцовыя кантрольныя камісіі. Вось таму Ленін называў ЦКК «высокім учреждзем». На ўсе члены партыі ведаюць аб гэтых словах Леніна, і таму ёсць яшчэ досыць розных «предубеждзень» адносна ЦКК. Накапленне хворых клетак паражвае самому арганізму. Таму бывае патрэбна сваясабліва хірургічным спосабам вываляць арганізм ад заражаных клетак. У адносінах да партыі—гэта раўняецца чысціцы партыі ад клясавых і шкодных элементаў.

Мы знаходзімся напярэдадні такога чысціцы. Таму нам карысна паглядзець на якіх лініях ідзе перараджэнне і распад асобных партыйцаў. Для гэтага мы возьмем тры справы аб учынках членаў партыі, якія прыходзіцца разглядаць ЦКК.

Вось перада мною кучка невялікіх, густа-напісаных, карткаў: гэта і ёсць пастановы ЦКК па розных учынках партыйцаў. Такіх карткаў больш 300. Многія з іх—ясравныя дакуманты барацьбы за выхаванне партыйцаў і толькі прыглядаюцца да гэтай самай сапраўднай, тудэйнай барацьбы за клясавую чыстату партыі. пачынаеш разумець, наколькі важная і адказная работа органаў Кантрольнай Камісіі. У партыю ідуць часам яўныя закліятыя ворагі, каб скараціцца за партыі, шкодзіць і падрываць нашу работу. Трэба ўмець адкрыць, выявіць ворага, ня глядзячы на яго хітрасці.

Вось перада мною дзве характэрныя карткі. Два члены партыі, абодва рабочыя. І ўсё-ж адзін з іх аказваецца правакатарам, які быў на сталай працы ў жандарскай управе, а другі—хаваў шпіёнаў і кантра-

бандыстаў і сам шпіён. Выразны прыклад таго, як клясавы вораг імкнецца скарыстаць партыю. І зразумела, што партыя рашуча выкідае гэтыя элементы з сваіх радоў. Патрэбна напружана пралетарская пільнасць, каб пазбавіцца канчаткова ад гэтых ворагаў у радах партыі.

Але бывае і так, калі член партыі няпрыкметна для сябе становіцца на службу клясавому ворагу. Звычайна гэта пачынаецца з «дробязі»: член партыі, забывшы на час аб клясавай барацьбе, дапускае ў сваёй рабоце рад уступак, нехайнасцяў, палбажак у правядзенні клясавай лініі. Праходзіць некаторы час, і ён пачае пападаць ў сетку варожых нам сіл. Вось справа аднаго камуніста—кааператара Ён, будучы старшынёй сельгаставарыства, звязваў сувязь з прыватнымі гандлярамі. У выніку—нядбайныя адносіны да працы, злоўжыванні і... 3 галы апылоўнення з суровым адмежаваннем. Зразумела яго нельга пакінуць у партыі. Другі член партыі, старшыня кредитнага таварыства, свядома крэдытуе зможную частку сямейства, будучы ўжо простым агентам кулцтва. Такіх кулацкіх агентаў нямае ёсць у вясковых арганізацыях. І зразумела, што калі мы не пазбавімся ад іх, дык нельга гаварыць аб выхаванні сацыялістычнай праграмы ў вёсцы.

Мы не правядзем гэтай праграмы пры наяўнасці такіх членаў партыі, якія свядома разбураюць калектывы і камуны. Вось член партыі з 1924 г., які самаўладна разбівае на хутары камуну і за гэтую паслугу кулаком атрымлівае, як плагу, 74 пуды жыта і надзялае вямлёў сваіх братоў-кулакоў.

Знайсці і выкінуць з партыі гэтых надкулачнікаў мы павінны абавязкова.

Гэта некалькі прыкладаў кулацка-напаўскай агітацыі ў партыі. А вось другі гатунак партыйных прапушкаў—гэта сыстэматычнае п'янства і страта партыйнага твару. Гэтыя справы складаліся добрых даўне трэці часткі тых 300 карткаў, што ляжаць перада мною. Прыкладаў мы не падзем, бо ўсе справы падобны адна да другога: спачатку п'янства, потым растрата і, урэшце, поўная страта партыйнага твару. Сярод пастаноў ЦКК у адносінах да п'янці яшчэ шмат педагагічных выхоўваючых указаўняў. Але ёсць ня мала «смертных» прысудаў: выключэнне з партыі. П'янца—не працаўнік, не барацьбіт і таму частка павінна будзе грунтоўна закрануць і тых, хто дазваляе сабе дазваля гарэлку абярнуць у легалізаванае адкрытае п'янства і прываньне клясавога лініі.

На месца тысяч адрэзаных «хворых клетак» прыдуць дзесяткі і сотні тысяч пралетараў, поўных веры, сілы і жадаўня аддана будаваць новае сацыялістычнае грамадства.

Зразумела, што партыя ня можа адкідаць ад сябе тых членаў, якім пажка зразумець не складаныя задачы і якія часамі з поваду гэтага аддаюцца роспачы. Вось характэрная справа т. Галлеўскай. Яна падае заяву аб выхадзе з партыі таму, што ёй не аказалі дапамогі ў ліквідацыі няпільнасцяў. І характэрна тое, што РК яе выключыў. АКК устанавіла, што т. Галлеўскай сапраўды ніхто не зрабіў ніякае дапамогі, і аднавіла яе ў партыі.

Гэтая справа зьяўляецца ў шмат якіх адносінах характэрнай. Сапраўды, мы яшчэ мала робім для таго, каб кожнага самага адсталата члена партыі падняць да вышэйшых сучасных задач партыі. Яшчэ шмат фармалізму і халоднасці да маладых членаў партыі з боку старэйшых таварышоў.

Партыя будзе рашуча вышываць тых, хто сёння стаў чужым і варожым для яе і рабочай клясы. З другога боку, яна будзе ўбіраць у сябе ўсё новыя тысячы рабочых і батракоў і будзе пільна выхаванне сваіх маладых чэраў.

К.

За зрыў мерапрыемстваў па падняцці прадукцыі насці працы—

да партыйнай адказнасці (г. Барысаў)

На фабрыцы «Прафітэри» кулакае вытворчая дысцыпліна і прадукцыйнасць працы, аб гэтым красамоўна сьведчаць лічбы. Там за апошні год зарплата рабочых вырасла на 14 проц., а прадукцыйнасць працы зьнізілася на проц. Рабочы час быў не нагужан.

Дырэктар паставіў пытаньне аб неабходнасці перагляду норм вытворчых працоўкі, і гэта пытаньне было закранута ў сувязі з заключэннем мінулага кааператыву ў студзені 1928 году. Тады было ўмоўлена, што для вывучэння гэтага пытаньня павінна пайсці тры месяцы, але замест 3 месяцаў, пытаньне аб пераглядае норм цягнулася 10 месяцаў. Чаму?

А таму, што фабком на чале са сваім старшынё-партыйцам даваў кожнай прапанове дырэктара рашучы адпор. І цяганіна з нормамі ішла па усю.

Чаму так доўга цягнуцца пытаньне з нормамі?—пыталіся рабочыя. На гэта старшыня фабкому т. Дрозд адказаў: «Мы, рабочыя, ад гэтай цяганіны нічога ня трацім».

Нарэшце, новыя нормы абгавораны ў адпаведных уставах і арганізацыях. Рабочыя пачалі працаваць па новым нормам, і прадукцыйнасць працы пачала павялічвацца. Рабочыя ўспрыялі сталюча гэтыя мерапрыемства. Толькі ў пакамерных пэну рабочыя вынілі свае нездаровыя адносіны да гэтай справы. У гэтым пэну працуе ўсяго 11 рабочых, сярод іх 3 члены партыі і 2 камсамольцы. Партыйнае праслоўка зусім выстарчална для таго, каб вёсць за сабою рабочых. Але партыйцы і камсамольцы гэтага пэну зьявіліся абарончым настрою встанак часткі рабочых. Калі старшыня фабкому абвясціў у гэтым пэну паставы аб новых нормах, партыйцы і камсамольцы пачалі, што называецца, бузіць. Член партыі т. Я. Элькінд узяў на кішы пале-

ры і пачаў крычаць: «Досыць нэс ашукваць! Не дапусцім, каб з нас скуру праці!»

А камсамольцы т. Шуб актыўна дапамагала Элькінду. Не адстаў член партыі Фраловіч, актывісты фабкор.

Назаўтра пасобныя партыйцы дайшлі да таго, што надумаліся кінуць працу. Фраловіч-жа піша ў асярэ дырэктару фабрыкі: «Мы зьдэльтычныя пакамеры, з гэтай дня (21-ХІІ-28 г.) кідаем зьдэльтную працу і пераходзім на падбёшчыцу. Патрабуем староў норму». Першымі падпісваюцца за гэты партыйцы і ў цэлу замест сярэдняй выпрацоўкі ў 8-10 тысяч кіла сартаваньня і упакоўкі паперы, пачынаюць вырабляць «норму» ў 2-3 тысячы кіла.

Як рэагавалі на гэта фабрычны арганізацыі?

Пра фабком і гаварыць няма чаго. Яго адносіны да данай справы пільна з вышэйшаданата. Партыйцы не-ж нават некалькі раз разглядалі гэтую справу, выносілі пастановы, але... толькі выносілі, а выкананьня іх не правярала.

Ці самаў працаўнікоў пільнае прамісласціцы бралася за гэту справу, а да канца не дашло, а дырэктар фабрыкі толькі на трэці дзень па атрыманні зьявы Фраловіча знайшоў час зайсці ў пэну і растлумачыць рабочым аб нормах.

Бюро гаркому КП(б)Б, разабраўшы справу аб адносінах некаторых камуністаў да падняцця прадукцыйнасці працы, т. Элькінд за зрыў ажыццяўлення партыйнай лініі на павышэнні прадукцыйнасці працы выключыла з радоў партыі, Фраловіч абвясціў суровую вымову з папярэджаннем. Старшыня фабкому, члену партыі, за хвасцізм абвясціла вымову, а дырэктару за слабое рэагаваньне і заяву паставлена на від.

Я. СІРОЦКІ.

НА БАЯВЫМ ЛАСТУ

(Да 20-цігодзьдзя літаратурнай дзейнасці Дзямяна Бяднага)

Дзямін Бедны выступіў на літаратурнае попрышча з вершамі, якія яшчэ мала характарызавалі яго, як будучага сьпевака пралетарскай рэвалюцыі, але ў іх ужо выяўляўся «печальнік гора народнаго». Навышоў 1912 год, калі адбыўся вядомы рэстрол рабочых на Ленскіх прысках на славу і ўгоду кучкі ангельскіх капіталістаў.—І абураны паэт выстунае з вершамі «Лена», вядомымі цяпер для кожнага савецкага вучня. Тут мы бачым ужо пачынаюцца барацьбы, які потым ператварыўся ў нягодлівага ворага айчынай і сусветнай буржуазіі і плутакратыі. Недарма гэты год у бібліяграфіі Дзямяна Бяднага зьяўляецца і годам уступлення яго ў партыю більшавікоў, што вызначыла ў далейшым усё яго жыццё і творчую работу. Пачынаючы з гэтага часу і да Кастрычнікавай рэвалюцыі, ён зьяўляецца ў більшавіцкіх органах друку шмат сваіх вершаў, між іншым зварачаючыся да забытага ўжо віду сатырычнай назойні—байкі, дзе рысуе і бічуе эксплятацыю і яе творцаў, едка і востра высьмейвае тагочасную пануючую клясу, яе хітрасць, прагнасць, глупства і нявясці.

Можна без пералавільчэння сказаць, што Кастрычнікавая рэвалюцыя лічы на мае лепшага свайго аяліка і сьпевака, чым Дзямян Бедны. Грамадзянская вайна выявіла Дзямяна Бяднага за ўсё яго рост і на ўсёй сіле. Агітацыйныя вершы паэты, поўныя нявясці да ворагаў, блізі іх на ў брыгу, а ў вока, напасцілі ім тую маральную страту, якая адварожвала іх выпадковым абаронцаў і прымушала апошніх пераходзіць па бок чырвоных, што ў

Ажывіць справу рэцыяналізацыі партработы

Пытаньне аб рэцыяналізацыі партыйнай работы ў свой час выклікала да сябе вялікую зацікаўленасць з боку партыйнага актыву. На старонках нашага партыйнага друку гэтаму пытаньню было аддана шмат увагі.

У першыя часы шмат каму здавалася, што ўся справа рэцыяналізацыі зводзіцца да скарачэнняў.

Але-ж для таго, каб палепшыць формы і метады нашай работы, адных толькі скарачэнняў мала. Гэта павярдзілася самім жыццём. Патрэбна глыбокае вывучэнне бялячак у працы і кіраўніцтва нашага апарату, трэба выявіць слабыя бачысты нашай работы, каб на грунце гэтага правесці рэцыяналізацыйскія мерапрыемствы. На жаль, да гэтага яшчэ не прыступілі. У партыйных уставах яшчэ да гэтага часу застаюцца вядзца пастарому, як і да пастаноўкі пытаньня аб рэцыяналізацыі. Таму няма яшчэ патрэбнай кібасці ў кіраўніцтве, той дакладнасці ў выкананні партыйных дзурок і той спецыяльнай і інфармацыйнай рэцыяналізацыі, якая патрабуецца.

Ня лепш абстаіць справа і з інфармацыйнай ніжэйшымі органамі вышэйшых. Часта на запітанні ЦК акругаў-комі маюцца адказы толькі вясня ліматэйных наліманьянаў, а бывае, што і наліманьяны не даюць ніякіх вынікаў. Напрыклад, на запітаньне аб колькасці саўпартыкоў і ліку слухачоў у іх Магілёўскі акругком зусім ня даў вестак.

Гэтыя недахопы можна знішчыць тады, калі розныя кіруючыя матэрыялы будучы складаліся заагда, а інфармацыя партарганамі шырокіх партыйных колаў пра газету або іншым шляхам будзе паставлена сваячасова. На таварышоў, якія складалі гэтыя матэрыялы, трэба вынаваць

дзеньняў нашых партаргану, то амаль у кожным з іх мы ўбачым—«пытаньне перанесці на наступнае пасяджэньне», а ў пратаколе наступнага пасяджэньня бачым зноў пераносеньне і г. д. Такім чынам, пытаньне, якое патрабуе тэрміновага вырашэння, часта адкладваецца на нейкіх пару месяцаў. Гэта атрымліваецца таму, што члены камісіі, якім даручаецца распрацоўка пытаньяў і складаньне рэвалюцыі, зьяўляюцца членамі і другіх камісіі.

У нас яшчэ практыкуецца прадстаўніцтва партаргану ў пэлым радзе арганізацыі і ўстаноў, ня глядзячы на тое, што там ёсць члены партыі, праз якіх зусім можа быць забясьпечаны партыйны ўплыў. Трэба ўстанавіць раз казаўся, каб той ці іншы таварыш знаходзіўся толькі ў адной камісіі. Трэба каб пытаньні, паставленыя для вырашэння, не пераносіліся з аднаго пасяджэньня на другое, а вырашаліся сваячасова.

Пры існуючым сыстэме работы партаргану

„Вынаходзтва“ камсамольца Куцалая

Так, мы блэ болыні запісваем Кастуся Куцалая ў слаўную кнігу вынаходцаў. Іх у нас яшчэ ня гэкабагата і таму трэба, каб усе камсамольцы ведалі, што член ДКСМ Кастусь Куцалая не дарма несіў камсамольскі білет у кішэні.

Ён настойліва думаў. І прыдумаў... радыкальны сродак ад «развічванья дысцыпліны». Сродак гэты настолькі моцны, што хапае адной дошкі, каб адразу «завініць» на месца дысцыпліну ў любой ачэпці.

Але няхай судзіць самі чытачы. Спачатку толькі некалькі слоў аб асобе самога вынаходцы. Кастусь Куцалая жыў і працуе ў саўгасе Акулавічы, Грэскага раёну, Мешкай акругі. Там ёсць невялікая камсамольская ачэпца, і Ку-

прад'явае начальніку міліцыі 2 запіскі, падпінутыя злачындамі, якія не пакідаюць ніякага сумнешня ў сутнасці зларэння.

Першая піскулька: «зата будзе праграва, а наша выйграва. Сьперажэцца камсамольцы—памоцнікі камуністыкі Палісаў — даведайся!» Другая піскулька: «За вашу старавую працу мы вам шчыра падзякуем сулай або нажом. Прад'яце — хутка убачымся. Скажэце ўсім вашым паслугачом, што мы хутка прыдзем. Учарашні!»

Як бачыце, таемныя піскулькі аусім клясавыя зомы: кулакі абяцаюць расправіцца з камсамольцамі і самым саўгасам. Барацьба ідзе і нават чуюцца стрэлы з кулацкіх абразоў і алукаўных пера-

ЧУЖЫЯ Ў САВЕЦКАЙ ШКОЛЕ

Настаўніцкі склад засьмечаны выхадцамі з варожых клясаў Патрэбна рашучая чыстка

Папоўскае выхаваньне

У Капаткевіцкай сямігодцы (Мазырышчына) сабраўся добры «букет» настаўніцтва: з 12 чалавек—3 папоўска дасці, 1—былая памешчыца і адзін—сын былога багача-капіталіста. Сярод іншых настаўнікаў шмат сваякоў «былых людзей» — папоў і стражнікаў. У школе ёсць толькі адзін настаўнік-камуністы і адзін настаўнік-камсамолец.

Вось некалькі «скетак» з гэтага «букету»: настаўнік Чэрнік Н. Я. сын пана, у старыя часы быў пам. пракурора, вынахавецца сваёй рэлігіязнасцю. У яго ў кватэры вісяць абразы. Чэрнік раскасаў вучням, што малі памерла яго жонка, ён паставіў букет кветак перад «багародзіца» і «багародзіца адчыніла яму вочкі». Чэрнік кіруе харавым гуртком. Гурток—іры школе, а ў гуртку—дзячок і іншая пачочная публіка разам з вучнямі школы. Норава ў гуртку—карты, папойкі—ушываюць і на вучняў, удзельнічаў гуртка. Але, калі Чэрнік падлікалі дапамагчы даладзіць пастаноўку драмгуртка, ён толькі перашкаджаў і разводзіў рэзытыцыю.

Настаўнік Самбук Л.—папоўна і сястра Чэрніка. Яна ў часе каляд даладзіла і ездзіла да бацькі па па ў госядзі.

Настрой Беляноўскай А. С. пазваваюць словы яе сына, інога маці-настаўніца ня пусьціла ў школу на выіджэнь. А той кажа: «Што для мяне 1-га мая ці Кастрычнікавал рэвалюцыя? Гэта ня сьвята, вось вялікідзень—гэта сьвята!».

Настаўнікі Ліпскі Я., Чаўнавіч Ф. і Шыпоўскі вядуць кампанію і ладзіць папойкі ў прыватніка Кветнага.

У выніку гэтага складу настаўнікаў, школа мае зусім не савецкі характар. У школе квітнее нацыянальная варожасьць—антысэмітызм і аўрэйскі шавінізм. Былі выпадкі, што вучні-беларусы выгуквалі:

«Ві жыдоў-рагуў Расію», «адыдаі жыд, бо забіў» і г. д. А вучні-яўрэі таксама кажучь на вучняў-беларусаў: «гой, казэр» (хрысьціянін свіня), «музык» і інш. Асабліва гэтага нацыянальна варожасьць праявілася ў часе перавыбару вучком, калі вучні-беларусы высювалі свае кандыдатуры, вучні-яўрэі—свае.

Ёсць у школе і свае «любімчыкі», як вучаніца Мухарэўская М. сваячка настаўніка Ліпскага. Затое на вучняў-камсамольцаў—ганьненне.

Пры абкладанні пятав: за навучаньне ёсць выпадкі, калі дзеці вачожнікаў былі вывазены, а дзеці бедняты—абладаены платай.

Вось якія настаўнікі і выхавальнікі сабраліся ў Капаткевіцкай сямігодцы. Час ужо пазбавіць савецкую школу ад варожых ёй людзей.

Такіх нам ня трэба

У 9-й сямігодцы г. Менску працую настаўнікамі фізыкі г. Размысловіч. Сваім паводзінамі ў клясе ён узьняў суароць сабе ўсіх вучняў. На падрадзе вычнёўскіх арганізацыі пратэставалі супроць грубых адносін настаўніка Размысловіча і патрабавалі зьявіцца яго з працы.

Канфлікт у школе выклікаў умяшаньне адротовае інспектуры парасьветы. Была выдучана камісія з 7 чалавек, якая высьвятліла настаўніцкую дзейнасьць Размысловіча. Камісія выявіла рад фактаў грубых і недапушчальных адносін з боку Размысловіча да вучняў. Вось што расказаў вучні:

— Вывучаем тэлефон, задась пытаьне настаўніку—на што дзейнічае ток?

— На тваё галаву!—чуж адказ: прасіш паўтарыць.—«За 40 рублёў два разы драць шютку ня буду!»—вучань сьмяецца, настаўнік пагражае—«засьмяешся ў мяне кроў».

Такія звароты як: «стурэцкая галава», «рыжкая сабака», «дзіравая талова», «асёл» ужываюцца настаўнікам Размысловічам часта.

Вучань прасіць паўтарыць тлумачэньне закону—«для дурняў закон ня пісані»,—адказ настаўніка.

Ацэнку ведаў настаўнік праводзіць пастарыныцы, не зважаючы на тое, што як з боку АІНА, так і падрады школы былі падпрэджаны аб адмене адметак. Добрую адметку Размысловіч абяцае паставіць, калі вучаніца прынасе яму ноты, або падлатае бялізну,—расказаюць вучаніцы з зьяняваю да настаўніка.

— Мы прышлі займацца ў новую школу, а Размысловіч ня прыняў, ён хоча, каб перад ім дрыжалі, ён ня ўмеє сябе паставіць з вучнямі, ён настаўнік старое гімназіі, а ня новай школы, ён называє нас роэніміі словамі, кідає спыткі ў твар... Мы ня можам яго паваліць,—гаворыць другая вучаніца.

Выхаваньня работы Размысловіч не вядзе, у работе вычнёўскіх арганізацыі ўдзелу ня прымае.

Усе гэтыя факты дастаткова характарызуюць г. Размысловіча, як чужога, непатрэбнага савецкай школе настаўніка. Камісія, выявіўшы гэтыя факты, паставіла зьявіць Размысловіча з працы. Ня згодзен толькі з пастановаю камісіі прадстаўнік ад ЦП саюзу праасьветы тав. Рах. Ён, не зважаючы на адмоўныя якасьці Размысловіча, абараняе яго, як члена саюзу. Гэта недапушчальна. Саюз праасьветы ў першую чаргу павінен дапамагчы школе пазбавіцца ад тых, хто замінае школе ў яе працы.

НОВІК І ПІКУЛІК.

АЧЫСЬЦІЦЬ СЕЛЬСАВЕТЫ АД ПАДКУЛАЧНІКАЎ І АСОБ, СТРАЦЬШЫХ КЛЯСАВУЮ ЧУЛАСЬЦЬ

Забясьпечыць у далейшым ходзе выбараў правільны падыход да сьрадняка

Дзе сьпяць і ня бачаць кулака Ход выбараў па Менскай акрузе

Весткі, якія паступаюць з раду раёнаў Менскай акругі, даюць нам выразны малюнак ходу выбарчай кампаніі.

У асноўным па большасьці раёнаў выбары ў сельсаветы праходзяць адвальняюча. Актыўнасьць беднаты ўзраста. На некаторых сельсаветах наведваньне дасягае 90 проц. выбаршчыкаў.

На выбары зьявілася ў сярэднім 62,1 проц. усіх выбаршчыкаў і 43,6 проц. выбаршчыц-жанчын замест 45 проц. выбаршчыкаў і 25,1 проц. выбаршчыц у назалетанім годзе. Павялічыўся працэнт выбараных у саветы жанчын з 6,4 проц. да 21,2.

Слаба праходзіць кампанія ў Капыльскім і Астрашчыцка-Гарадзецкім раёнах. Некаторыя сельсаветы гэтых раёнаў не правялі ніякай працы з беднатай і не прынялі мер да забесьпячэньня нармальнага наведваньня выбарчых сходаў. У выніку на некаторых вучастках былі правалены кандыдатуры беднаты, на другіх прысутнічала 35 проц. выбаршчыкаў.

На адным выбарчым вучастку Астрашчыцка-Гарадзецкага раёну ў сельсавет выбраны былі жэндар; на другім ня быў прыняты ніяка савету, а таксама выбраны вядомы кулак.

Трэба адзначыць, што партыйныя арганізацыі раду раёнаў правялі вялікую работу па выбарах. Гэта асабліва заўважваецца па Барысаўскім і Пухавіцкім раёнах.

Але ёсць, хоць і рэдкія, выпадкі хвасьцізму, пасьўнасьці з боку пасобных камуністы і камсамольцаў.

У Капыльскім раёне некаторыя

партыйны і камсамольцы ня прымалі ўдзелу ў сходах, не рэагавалі на дзейнасьць кулакоў. Некаторыя партыйцы, нават адказныя працаўнікі Астрашчыцка-Гарадзецкага раёну, не дапамагаюць кулацкай актыўнасьці. У той час, калі кулакі напружваюць усе сілы, каб правесці сваіх людзей у сельсаветы, партыйцы гэтага ня бачаць і наведваюць акругі, што сь у нас кулакі і саможнікі ў большасьці маўчаць, нават не абараняюцца. Гэта блізарупасць, вразумела, грае на руку клясавому ворагу.

Кулакі ў мэтах кампраметалі партыі выкарыстоўваюць для гэтага антыпартыйныя ўчынкі пасобных камуністы. У Халопеніцкай ачэйцы працую партыец Півак, вядомы ў вёсцы, як і п'яніца і хулган. Працуючы прыказчыкам у краме Даярж-сьпірту, Півак прадае ў сьвятотычы дзі гарэлку з 60 проц. прыбаўкай. За адзін дзень ён, такім чынам, паклаў сабе ў кішэню 199 руб.

Чаму-ж Півак знаходзіцца яшчэ ў радох партыі? Няўжо Халопеніцкая ачэйка ня ведае аб дзейнасьці гэтага камуніста, які аб'ектыўна зьяўляецца памонікам кулакоў у іх барацьбе з працоўнымі.

Некалькі слоў аб рабочых брыгадах, якія пасланы ў вёску на перавыбары.

Уражальнае сьляня ад работы брыгад самае найбольшае. Рабочыя і работніцы праводзяць вялікую работу на вёсцы. Сьляня выкаваюць пажданьне, каб брыгады часцей прыляджалі ў вёску—ня толькі ў часе кампаніі. Аднак, нельга прайсьці і міма адмоўных момантаў у гэтай галіне. Некаторыя заводы не зьявлялі ўвагі на падбор рабочых брыгад.

Другі факт: рабочы-чыгуначнік выступае на сходах падшэфнай вёскі з прапаганды адміністрацыі памоньным збор.

Намылі ў падборы рабочых брыгад моцна і павіны быць выпраўлены.

С. Г.—н.

Конкурс на лепшую сэкцыю гасравету праходзіць слаба

31-га студзеня адбылося пасяджэньне Цэнтральнай Камісіі пры ЦВК БССР, на якім былі заслуханы даклады прадстаўнікоў Вабруўскай, Магілёўскай, Аршанскай, Гомельскай і Мазырскай акруг аб праходжаньні конкурснай кампаніі на лепшую сэкцыю гарадскога савету і лепшы сельскі месцалювы савет.

Выявілася, што акрыжканомы не зрабілі належных заходаў, каб у

Па даных Цэнтральнай выбарчай камісіі да 1-га лютага пераабрана 673 сельсаветы. Ужо выбрана 19.724 новых члена сельсаветаў.

Яўка на выбарчых сходах, як і раней, дасягае 58,5 проц. Працэнт аўкі ў гэтым годзе вышэй, чым у назалетанім, на 12 проц.

Найбольшы працэнт аўкі насельніцтва на выбары мы маем па раённай на Мазырышчына—63 проц., найменшы па Віцебскай акрузе—53 проц.

Яўка жанчын-выбаршчыц даволі вялікая: яна на 10 проц. вышэй, чым у 1926-27 г. і дасягае 42,2 проц.

Твор новых сельсаветаў

19,1 проц.—жанчын; 17 проц.—партыйцаў
Лепшыя вынікі выбараў дае Мазырышчына

Мазырышчына і па аўцы жанчын ідзе на першым месцы—49,7 проц.

З панава абраных членаў сельсаветаў 17 проц. камуністы і камсамольцаў і 19,1 проц. жанчын. Удзельная вага камуністаў, параўнальна 1926-27 г., прыху зьнізілася—на 1,3 проц., затое падвычайна вырасла ўдзельная вага жанчын—з 7,2 проц. да 19,1 проц.

Па ўцягненьні жанчын у сельсаветы на першым месцы—Полаччына, дзе працэнт жанчын у саветах перавысіў 24 проц.

Пераважная большасьць новых сельсаветчыкаў—беднякі і сьраднякі.

Першы ўзьлёт

(Ад нашага спецыяльнага карэспандэнта)

Скрыпяць палазы сакай... Асьне-жагае поле кругом абступілі хмызьнякі. Дарога штучнымі выкрутасамі прабегла між пнёў і выскачыла на роўную просеку. Вецер сьніле ў твар дробнымі сьняжынкамі, шуміць аж насьветлае ў тонкім голямі нізкіх дрэў і, выбегшы разам з дарогай з просекай, ліжа сваім халодным языком безае пухкае поле.

— Засталося паўяарыг да Крачкоўкі, а там і Баршчоўка блізка—сказаў наш хурман і націснуў ніжай на лоб сваю кучумку.

— Вось і Крачкоўка... Пры ўездзе з правага боку амаль новая хата...

— Тут адбудзецца сход—кажа старшыня сельсавету, паказаўшы рукавіцаў на крайню хату. З другога канца вёскі пізенькая, старенькая хатка члена сельсавету. Сьпіліся каля яе.

— Прыходзьце разам з беднатаю нашай вёскі ў Баршчоўку на яраду беднаты,—сказаў старшыня сельсавету высокаму чалавеку, і самі зноў заскрыпелі на ўтаптанай вуліцы, зноў выскачылі ў поле і сьпыніліся ў Баршчоўцы каля нізкага нагута ветрам паркану...

Баршчоўка адна з самых бяліячкіх населеных пунктаў Супіскага сельсавету (Пухавіцкі р. Меншчына). Сенажаці дрэнныя, поле янчанае, дый таго мала.

На нараду беднаты сабраліся дружна.

— У нас народ на сходы ідзе. А лётчэ на бяліячкі, дым і гаварыць вечага. У нас такіх асобных сходаў ніколі ня было,—апавадае нам стары селянін, селяны на даме. На сход прышло шмат жанчын...

— Вось прадалі пёўня і за гэтыя грошы дэрава на хату купілі. Тады, як такое таннае было дэрава—растлумачыла старая.

— Дзе-ж гэта бачылі, такі прадналог плацім, а што нашы бедныя казыне даць?... Але і мы зарэз будзем роўныя. Летась кароў было во сем, сьлота толькі пяць, а па лета толькі тры пакінем...

А гаспадар, па прозьвішчы Пешны Янка, сядзеў каля камінка, пыхкаў, тоўстаю папросаю самасейкі і падпываў жонцы...

Гэтыя нудныя да агіднасьці песьні шнурвалі па кутках разам з тугіньным дымам, асыдалі на брудную падлогу і ўняліся толькі тады, калі на камінку дагарэў апошні корчык і заснула хата...

Назаўтра, як толькі мы з упоўнаважанным, палаўшы вачочна члена сельсавету за рэкамэндацыю такой кватэры, устаілі, кулацкая шарманка зноў завяла учарайшым матывам... і так цэлы дзень...

**

У хату прыбываюць мужычын, жанкі, хлапцы, дзяўчаты. Дрэвы заінявелі, мароз мадней поле ў шчоті. Крачкоўка засьвяціла мяккім блёскам праз маленькія вакенцы, па шыбах якіх мароз палажыў рознастайныя ўзоры. З паселішча Галіна і суседні хутароў прыхекалі сьляны на перавыбары. Баршчоўская бедната прыхекала разам з жанкамі...

У Крачкоўцы беднаты мала. Выбаршчыкаў зьявілася на перавыбары 60 а лішнім працэнтаў. Прышлі і саможнікі крачкоўцы, ня гледачы на тое, што ў дзень некаторыя з іх нагаворвалі:

— Чога нам ісьці выбіраць? Учора бедната выбрала ў сельсавет.

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ ПАТЭМГРАФУ, ТЭЛЕФОНУ І ПОШТАЙ АД НАШЫХ КАРЭСПАНАДЭНТАЎ

Гняздо антысэмітаў у саўгасе „Рогінь“

Антысэміты зьняты з работы і выключаны з саюзу Рабочыя патрабуюць аддачы пад суд хулгану

ГОМЕЛЬ. (Наш кар.). Праўдзеньнае саюзу сельгасрабочых пры далавое рабочых выявіла гняздо антысэмітаў у саўгасе «Рогінь». Група антысэмітаў, якая ў большасьці складалася з выхадцаў варажэй ам класы, займалася сьстэматычным ідэалавым рабочых-аў-аю і соляе нацыянальную варожасьць сярод селянства.

На чале антысэміцкай групы

Лылоў зьяўляецца сынам пана. Уся гэта антысэміцкая група насцьпхова разьвівала сваю дзейнасьць, бо былі сакратар парт'ячэйкі Вансавіч ня толькі не рэагаваў на выдзкі клясавога ворага, але разьвіваў нацыянальную варожасьць сярод рабочых і служачых. Ён часта гаварыў рабочым: «ідзі, скажы «тартару», каб ён прыйшоў да мяне» і г. д.

5 тыс. рабочых на дэспрапрацоўкі

ГОМЕЛЬ. (Наш кар.). У бягучым годзе на Гомельшчыне разгорнуты будыны дэспрапрацоўкі. На гэтых работах атрымае работу да 5 тыс. чалавек. Для зьнішчэньня ўсіх невармальнасьцяў пры вярбоўцы рабочых, саюз сельгасрабочых правёў спецыяльныя вытворчыя нарады.

Нарада парамыла арганізацыя, сталыя дэспрапрацоўчыя арцелі, у колькасьці 60 чад. кожна, якія

Гіне 30 тыс. пудоў мэталёвага лому

БЯГОМЛЬ. (Наш кар.). Па былых панскіх пайнтах Вягомльскага раёну вьзяліца больш 30 тыс. пудоў мэталёвага лому. На гэтых пудоў будучь на працягу году забясьпечаны работа і карыстацца ўсім правамі індустрыяльных груп рабочых. Апрача таго, будучь створаны сэзонныя арцелі на 5 месцаў і арцелі спадшчыкаў. Арцелі будучь камплектавацца галоўным чынам з батрацтва і беднаты. Ва ўсіх арцелах будучь створаны рабочыя-адрэды вядзеньня прафэсійнай і культурна-масавай работы.

і прасялоўваў інакшэ — і ўраў
ібічыка і пагражаў яму забой-
вам. Пыдаўна Госьцеў зрабіў за-
з на Рубічына. Ён скінуў з
рхвай галары заводу жалезны
м, стараючыся ўдарыць ім на
лава Рубічына. Чыста выпадко-
ва Рубічына ўратаваў ад смерці.
Апрача хуліганскіх выездаў,
сьцеў займаўся школьніцтвам на
водзе. Ён хацеў зварэць машы-
ны і гэтым разбурыць завод. Калі
шына была на поўным ходзе,
сьцеў скінуў з машыны прывад-
ны рэмень і пусьціў яе на халасты
х. Аднак, гэты нумар яму ня
ўдася, — Рубічына сваячасова сым-
навіну.
Актывішчэ памочнікам Госьцева
ў васаўшчык млыну Касіла-Ва-
б'ю, які судзіўся раней, акры-
паліны элемент. Гэты хуліган
сь час іказаў рабочага млыну
ліна, а таксама сьваў нацыя-
нальную варожасьць сярод сялян,
варыў апошнім, што «жыя» Бой-
на крадзе ў іх жыта і г. д.
Камсамолца Лызлоў М. — сакра-
р камсамольскай ячэйкі — пату-
ў автасамітам і прасялоўваў ра-
гніцу Гурар'я — члена партыі.

Пытаньне аб павлічэньні ўра-
дзянасьці павінна ўзварушыць
усю нашу грамадзасьць. Але на
справе гэта яшчэ на так.
Кожнаму, здаецца, ужо павінна
быць вядома, што вельмі добрым
утнаеннем для полі зьяўляецца
попел, але ў селяніна з аднае печы
атрымліваецца яго аусім мала, за-
тое-ж у савецкіх установах, дзе ёсьць
3-4 і нават 5 печак, за зьімовы час
можна сабраць шмат попелу.
Як-жа грамадзкія арганізацыі і
ўстановы м. Капыля зьбіраюць гэты
попел?

Аказваецца, што гэтым кашто-
вым угнаеннем яны лясуюць
трагуюра палы сваіх памішківаў,
каб ня было сьніжня, а ўзб'е астэні
попел высыпаецца на двор.
Як ня сорамна казаць, але факт,
што на запытаньне ў пачаткова
понты — сьчаму так дарэмна глуміце
попел? — быў атрыманы адказ: «А
куды-ж яго дзець?»
Шкода, што дагэтуль у нас не да-
думаліся, куды даяваць і як скары-
стаць попел.
А. СТРАМОК.

Аказваецца, што гэтым кашто-
вым угнаеннем яны лясуюць
трагуюра палы сваіх памішківаў,
каб ня было сьніжня, а ўзб'е астэні
попел высыпаецца на двор.
Як ня сорамна казаць, але факт,
што на запытаньне ў пачаткова
понты — сьчаму так дарэмна глуміце
попел? — быў атрыманы адказ: «А
куды-ж яго дзець?»
Шкода, што дагэтуль у нас не да-
думаліся, куды даяваць і як скары-
стаць попел.
А. СТРАМОК.

Аказваецца, што гэтым кашто-
вым угнаеннем яны лясуюць
трагуюра палы сваіх памішківаў,
каб ня было сьніжня, а ўзб'е астэні
попел высыпаецца на двор.
Як ня сорамна казаць, але факт,
што на запытаньне ў пачаткова
понты — сьчаму так дарэмна глуміце
попел? — быў атрыманы адказ: «А
куды-ж яго дзець?»
Шкода, што дагэтуль у нас не да-
думаліся, куды даяваць і як скары-
стаць попел.
А. СТРАМОК.

Аказваецца, што гэтым кашто-
вым угнаеннем яны лясуюць
трагуюра палы сваіх памішківаў,
каб ня было сьніжня, а ўзб'е астэні
попел высыпаецца на двор.
Як ня сорамна казаць, але факт,
што на запытаньне ў пачаткова
понты — сьчаму так дарэмна глуміце
попел? — быў атрыманы адказ: «А
куды-ж яго дзець?»
Шкода, што дагэтуль у нас не да-
думаліся, куды даяваць і як скары-
стаць попел.
А. СТРАМОК.

Аказваецца, што гэтым кашто-
вым угнаеннем яны лясуюць
трагуюра палы сваіх памішківаў,
каб ня было сьніжня, а ўзб'е астэні
попел высыпаецца на двор.
Як ня сорамна казаць, але факт,
што на запытаньне ў пачаткова
понты — сьчаму так дарэмна глуміце
попел? — быў атрыманы адказ: «А
куды-ж яго дзець?»
Шкода, што дагэтуль у нас не да-
думаліся, куды даяваць і як скары-
стаць попел.
А. СТРАМОК.

Савеце Народных Камісараў

IX-м усебеларускім зьездзе Саветаў

СНК наменіў і ўнёс у Прэзыдыум К БССР на зацьверджаньне прак-
ступнай павестькі дня IX-га Усебе-
рускага Зьезду Саветаў:
1) Справаздача ўраду БССР (дакл.
Галазед).
2) Агульны даклад аб пяцігадовым
рспектыўным пляне разьвіцьця
роднай гаспадаркі і культуры БССР
(кл. т. Карклін) з наступнымі са-
кладамі: а) аб пяцігадовым пер-
спектыўным пляне разьвіцьця сель-
скай гаспадаркі БССР (садакл. т. Пра-
чагаў); б) аб пяцігадовым пер-
спектыўным пляне разьвіцьця пра-
словаўскай БССР (садакл. т. Карп),
аб пяцігадовым перспектыўным
плане разьвіцьця сацыяльна-куль-
нага будаўніцтва ў БССР (садакл.
Баліцін).
3) Даклад Камандуючага Беларус-
і Ваеннай Акружай тав. Ягорава
Чыронай Арміі.
4) Аб зьмяненх Канстытуцыі БССР.
5) Выбары ЦВК.
6) Выбары ў Савет Нацыяналь-
нага ЦВК БССР.
7) Азначэна СНК унёс у Прэзыдыум
К БССР прапанову аб окліканьні
га Усебеларускага Зьезду Саветаў
а ірасаіна 1929 г.

Савеце Народных Камісараў

IX-м усебеларускім зьездзе Саветаў

СНК наменіў і ўнёс у Прэзыдыум К БССР на зацьверджаньне прак-
ступнай павестькі дня IX-га Усебе-
рускага Зьезду Саветаў:
1) Справаздача ўраду БССР (дакл.
Галазед).
2) Агульны даклад аб пяцігадовым
рспектыўным пляне разьвіцьця
роднай гаспадаркі і культуры БССР
(кл. т. Карклін) з наступнымі са-
кладамі: а) аб пяцігадовым пер-
спектыўным пляне разьвіцьця сель-
скай гаспадаркі БССР (садакл. т. Пра-
чагаў); б) аб пяцігадовым пер-
спектыўным пляне разьвіцьця пра-
словаўскай БССР (садакл. т. Карп),
аб пяцігадовым перспектыўным
плане разьвіцьця сацыяльна-куль-
нага будаўніцтва ў БССР (садакл.
Баліцін).
3) Даклад Камандуючага Беларус-
і Ваеннай Акружай тав. Ягорава
Чыронай Арміі.
4) Аб зьмяненх Канстытуцыі БССР.
5) Выбары ЦВК.
6) Выбары ў Савет Нацыяналь-
нага ЦВК БССР.
7) Азначэна СНК унёс у Прэзыдыум
К БССР прапанову аб окліканьні
га Усебеларускага Зьезду Саветаў
а ірасаіна 1929 г.

Менскі Гарсавет — перад судом рабочых мас

Голас менскіх заводаў

Аб чым гаварылі 800 рабочых, выступаўшых на спра-
ваздачах Гарсавету

Справаздачы кампанія Менскага
гарсавету ў поўным разьгары. Ужо
праведзена каля 50 сходаў, на якіх
800 менскіх прадэтараў выказаліся аб
рабоче Менскага гарсавету і ўнеслі
рад дзелавых прапановаў, якія павін-
ны легчы ў аснову наказаў будучаму
савету.
Вялікая колькасьць выступаўшых
гаварылі аб непарадках у разьмерка-
ваньні жылло пleshчы як камгасам,
так і Жэткамі. Выступленьні на пы-
таньнях работы Жэткаў носіць на
сьвешні дзень самы баяны характар.
Жэткаў замкнуліся, не дапушчаюць у
свой склад асоб, якія ня жывуць у
дамох Жэткаў, несваячасова робяць
рамонтны, санітарнае становішча да-
моў дрэннае. Не забылі выступаўшыя
і прыватных домаўладальнікаў, у якіх
мяецца ў горадзе 75 буйных дамоў і
тысячы дробных домаўладаньняў.
Прыватнікі нажываюцца на сваіх да-
мох, аусім іх не рамантуюць, дахаў
не зьмяняюць галамі, а зафарбоўва-
юць іх, каб ашукаць працаўнікоў
камгасау.

Большасьць выбаршчыкаў патра-
буе, каб гарсавет прыняў меры да
муніцыпалізацыі безгаспадарчых да-
моў.
Шмат выступленьняў было і на пы-
таньні дэбрабату гораду. Асабліва
много гаварылі аб мосьце праз рэку
Сьвіслач, які вельмі доўга будаваў-
ся і дарага каштаваў Менскаму гар-
савету.
Амаль усе выступаўшыя цалкам
ухвалілі работу па пабудове ў Мен-
ску трамвая, ліччычы гэта мерапры-
емства вельмі патрэбным і сваячасо-
вым.
Непакоіць рабочых становішча з
водазабесьпячэньнем. Большасьць
выступаўшых патрабуе, каб гарсавет
прыняў самыя тэрміновыя меры да
пераабсталяваньня вадаправоду, бо

сьвешчэ небясьпэка, што з-за нашага
дрэннага вадаправоду нельга будзе
поўнасьць скарыстаць каналізацыю,
на якую выдаткавана некалькі сот-
тысяч рублёў.
Не забылі і аб электрастанцыі. Ёль-
вод існуе ў ліквідаваць электра-
станцыі на МВБ чыг і на пасобных
прадпрыемствах, якія мелі свае ру-
хавікі, для таго, каб стаць станыяй
прамысловага апазачэньня. Зара-жа
рабочы ня можа атрымаць нават ні-
воднай лямпачкі. Дрэнна абстаць
справа ў асьвятленьнем акраінаў. У
цэнтры сьвятло, на акраінах — цэпра.
Была выдана абавязковае пастано-
ва аб замене драўляных трагуюраў у
цэнтры гораду літачнымі і цэман-
нымі. Многія домакіраўніцтвы і до-
маўладальнікі разабралі старыя трагую-
ра, а новыя не зрабілі, бо няма па-
трэбнай колькасьці цэменту.

Аб якасьці будаўніцтва гаварылі
вельмі много. Прыводзіліся прыкла-
ды дрэннага будаўніцтва. У новым
доме Камунбанку зьявілася пгчыліна.
Мы не павінны дапуськаць «спарална-
га» будаўніцтва. Дзяржбанку не па-
трэбны новы буйны дом. На рагу Са-
вечкай і Ленінскай вуліц дашч набу-
даваць вялікі жылы дом.
Не абыйшлі і гасьцініц: у часе
зьездаў і нарад не халва месца ў
дзвех савецкіх гасьцініцах і прыват-
нікі на гэтым нажываюцца. Раней,
калі Менск быў правінцыяльным го-
радам, у ім было шмат вялікіх гась-
цініц. Трэба прывесці ў парадак і
скарыстаць былую гасьцініцу «Па-
рыж».
Выступаўшыя ўзялі пытаньне аб
тым, каб было адведзена іншае па-
мяшканьне для Дому Чыронай ар-
міі, бо займаеца памяшканьне не-
бясьпэчна ў нажарных адб'ісках.

Аказваецца, што гэтым кашто-
вым угнаеннем яны лясуюць
трагуюра палы сваіх памішківаў,
каб ня было сьніжня, а ўзб'е астэні
попел высыпаецца на двор.
Як ня сорамна казаць, але факт,
што на запытаньне ў пачаткова
понты — сьчаму так дарэмна глуміце
попел? — быў атрыманы адказ: «А
куды-ж яго дзець?»
Шкода, што дагэтуль у нас не да-
думаліся, куды даяваць і як скары-
стаць попел.
А. СТРАМОК.

Аб чым гаварылі 800 рабочых, выступаўшых на спра- ваздачах Гарсавету

Аб'яднаць пякарні працкалентыву

Зьшлі 60 пытаньняў было зада-
на рабочымі на справаздачым с-
дзе працкалентыву пекараў у клю-
бе харчавоў. 18 чалавек высту-
пала ў спрэчках. З 100 рабочых
пекараў на сход зьявілася 160 ча-
лавок.
Аб чым гаварылі пекары?
ЖАБТы няправільна разьмер-
коўваюць кватэры, рабочаму вель-
мі цяжка папасьці ў вываленае
жылое памяшканьне.
Вельмі дарага каштуе ўвод элек-
трычнасьці.
Слаба змагаўся гарсавет з п'ян-
ствам, неабходны больш сур'ёзныя
мерапрыемствы.
Пякарні знаходзяцца ў дрэнных,
сырых, дбных памяшканьнях, ра-
бочыя працуюць у цяжкіх умовах.
Трэба аб'яднаць усе пякарні пра-
цкалентыву, што патрабля прадук-
цыю і налегчыць работу.
Трэба ўзмацніць культабату на
акраінах; Велдзяржкіна павінна па-
думаць аб пабудове кіно на Кама-
роўцы.

Трэба ўзмацніць барацьбу з блэ-
прытульнясьцю і прастытуцыяй.
Рабочыя-пекары ўзялі перад
гарсаветам пытаньне аб закрыцьці
сынагогі на Ракаўскай вул.
і аб адкрыцьці ў ёй клюбу.
— Больш увагі акраінам! — Па-
такім дэзугам прайшоў сход пе-
караў.
А.

Аказваецца, што гэтым кашто-
вым угнаеннем яны лясуюць
трагуюра палы сваіх памішківаў,
каб ня было сьніжня, а ўзб'е астэні
попел высыпаецца на двор.
Як ня сорамна казаць, але факт,
што на запытаньне ў пачаткова
понты — сьчаму так дарэмна глуміце
попел? — быў атрыманы адказ: «А
куды-ж яго дзець?»
Шкода, што дагэтуль у нас не да-
думаліся, куды даяваць і як скары-
стаць попел.
А. СТРАМОК.

Інтэрнаты для беспрацоўных хатніх работніц

400 хатніх работніц, прымаца-
ваных да 3-га мясцоваму саюзу нар-
харч зьявілася ў клуб акрымань-
кому на справаздачым сходзе гарса-
вету. Ня глядзячы на раскіданасьць
работніц па ўсім горадзе, усё-ж
аўка дасягнула 90 проц.
У спрэчках выказалася 20 ра-
ботніц.
Выступаўшыя таварышы дэла-
віта трыгавалі гарсавет, зана-
чыты, што рад пунктаў наказаў
ня выкананы.
— Беспрацоўныя хатні работ-

ніцы павінны мець інтэрнат, бо
назваўляюцца работы, яны не-
збаўляюцца і кватэры. Трэба больш
увагі ўдзельці біржы працы, на
якой разьвіваецца хуліганства.
— Намяшканьне біржы не
адпавядае і беспрацоўнага мера-
пуць.
— Недастатковае колькасьць ясь-
ляў; работніцы з-за дашч ня мо-
гуць даступіць на работу.
Асабліва шмат гаварылі аб які-
відацы ялісь-менскасьці. Работніцы
лічаць, што

гэтаму пытаньню належыца ўвагі.
— Клуб нархарч умяшчае ўся-
го 200 работніц у той час, як на
Менску ёсьць 2.000 хатніх работ-
ніц.
— Яшчэ ня зьявішчаны бпра-
пратызм у амбулаторыях.
Сход работніц ваягнуўся да 12
гэліна ночы. Ухвалена рэвалюцыя,
якая прымае работу гарсавету
завалючынай і патрабуе, каб по-
шы гарсавет зацікавіўся пытань-
нямі, высунутымі на справаздач-
ных сходах.
М.

Аказваецца, што гэтым кашто-
вым угнаеннем яны лясуюць
трагуюра палы сваіх памішківаў,
каб ня было сьніжня, а ўзб'е астэні
попел высыпаецца на двор.
Як ня сорамна казаць, але факт,
што на запытаньне ў пачаткова
понты — сьчаму так дарэмна глуміце
попел? — быў атрыманы адказ: «А
куды-ж яго дзець?»
Шкода, што дагэтуль у нас не да-
думаліся, куды даяваць і як скары-
стаць попел.
А. СТРАМОК.

Птыстычны пераліс па БССР

СНК зацьвердзіў плян працы
у на 1928-29 г. У плян работ
ўстаца складаньне земельнага
яну, як часткі работ па выв-
ніччэ вынікаў аграрнай рэвалюцыі.
1928-29 г. будзе праведзена пе-
ліс дробнай і сьчагунна - рамес-
і прамысловасьці БССР.
Першы раз у БССР заклэдва-
та сталля (галэзья) бюджэтныя
тэй ў сьвях рабочых (90 запі-

Прамысловыя тавары на вёску

СНК зэслукаў даклад Народнага
Камісара Гандлю тав. Аксочыца аб
плане завозу асноўных дафіцытных
прамысловых тавараў у БССР.
На другі квартал 1928-29 г. наме-
чана завезці тавараў на суму 11,383
тыс. руб., з іх для гарадзкага рынку
на 4,306 тыс. руб., а для сельскага
рынку на 7,077 тыс. руб. СНК па-
стаўіў перад Саветам Працы і
Абароны і НК Гандлю БССР пы-
таньне аб павлічэньні разьмеру
замечанага пляну завозу гэтых та-
вараў у БССР.
НК Гандлю, Белкаапсаюзу і Бел-
сельсаюзу прапанавана асноўныя
прамтавары, якія прызначаны для
сельскіх мясцовасьці, скарыстаць
галюўным чынам для здавальненьня
асноўных загатоўчых раённаў.
ВСНГ прапанавана прыстасаваць
асартымэнт гатовай вопраткі і абут-
кі да сьлянскага попыту і павліч-
чыць выраб прадукцыі сьлянскага
спажываньня.
СНК прыняў да ведама заяву
НК Гандлю аб тым, што 78 проц.
усьго завозу шьвінх машын вы-
дзелена для сельскіх мясцовасьці,
пераважна для ільняводных раёнаў.
Белкаапсаюзу дана дырэктыва тэр-
мінова накіраваць у сельскія мяс-
цовасьці максімальную колькасьць
тавараў, якія да гэтага часу зьяві-
ліся толькі на гарадзкім рынку, як
напрыклад: набыя, лонны, садзіны,
нікі і інш.

Інтэрнаты для беспрацоўных хатніх работніц

400 хатніх работніц, прымаца-
ваных да 3-га мясцоваму саюзу нар-
харч зьявілася ў клуб акрымань-
кому на справаздачым сходзе гарса-
вету. Ня глядзячы на раскіданасьць
работніц па ўсім горадзе, усё-ж
аўка дасягнула 90 проц.
У спрэчках выказалася 20 ра-
ботніц.
Выступаўшыя таварышы дэла-
віта трыгавалі гарсавет, зана-
чыты, што рад пунктаў наказаў
ня выкананы.
— Беспрацоўныя хатні работ-

Інтэрнаты для беспрацоўных хатніх работніц

400 хатніх работніц, прымаца-
ваных да 3-га мясцоваму саюзу нар-
харч зьявілася ў клуб акрымань-
кому на справаздачым сходзе гарса-
вету. Ня глядзячы на раскіданасьць
работніц па ўсім горадзе, усё-ж
аўка дасягнула 90 проц.
У спрэчках выказалася 20 ра-
ботніц.
Выступаўшыя таварышы дэла-
віта трыгавалі гарсавет, зана-
чыты, што рад пунктаў наказаў
ня выкананы.
— Беспрацоўныя хатні работ-

Інтэрнаты для беспрацоўных хатніх работніц

400 хатніх работніц, прымаца-
ваных да 3-га мясцоваму саюзу нар-
харч зьявілася ў клуб акрымань-
кому на справаздачым сходзе гарса-
вету. Ня глядзячы на раскіданасьць
работніц па ўсім горадзе, усё-ж
аўка дасягнула 90 проц.
У спрэчках выказалася 20 ра-
ботніц.
Выступаўшыя таварышы дэла-
віта трыгавалі гарсавет, зана-
чыты, што рад пунктаў наказаў
ня выкананы.
— Беспрацоўныя хатні работ-

Інтэрнаты для беспрацоўных хатніх работніц

400 хатніх работніц, прымаца-
ваных да 3-га мясцоваму саюзу нар-
харч зьявілася ў клуб акрымань-
кому на справаздачым сходзе гарса-
вету. Ня глядзячы на раскіданасьць
работніц па ўсім горадзе, усё-ж
аўка дасягнула 90 проц.
У спрэчках выказалася 20 ра-
ботніц.
Выступаўшыя таварышы дэла-
віта трыгавалі гарсавет, зана-
чыты, што рад пунктаў наказаў
ня выкананы.
— Беспрацоўныя хатні работ-

Інтэрнаты для беспрацоўных хатніх работніц

400 хатніх работніц, прымаца-
ваных да 3-га мясцоваму саюзу нар-
харч зьявілася ў клуб акрымань-
кому на справаздачым сходзе гарса-
вету. Ня глядзячы на раскіданасьць
работніц па ўсім горадзе, усё-ж
аўка дасягнула 90 проц.
У спрэчках выказалася 20 ра-
ботніц.
Выступаўшыя таварышы дэла-
віта трыгавалі гарсавет, зана-
чыты, што рад пунктаў наказаў
ня выкананы.
— Беспрацоўныя хатні работ-

У Эканамічнай Нарадзе БССР

Лесадільны эспод ў мястэчку
Магілянае
Эканамічная Нарада, надаючы
вядзэрнае значэньне апрацоўцы ле-
саэкспартнай драўніны, у мэтах па-
шырэння яе, вгадзілася з прапа-
нонай ВСНГ аб пабудове лесаділь-
нага заводу ў мястэчку Магілянае,
як эканамічна найбольш карысным
раёне.
На даных Лесбелу, кошт пабудовы
заводу арыентываюцца складаюцца ў
суме 330 тыс. руб.
Пабудова ільнязаводу у Дрысе
Прымаючы пад увагу, што плош-
ча пад ільвом у Полацкай акрузе
вайнае значнае месца сярод іншых
культур, Белсельсаюз ушэс прапа-
ноу ў ЭКАНА аб пабудове заводу
у больш ільняводным раёне Полац-
кае акругі, для апрацоўкі ільнявой

У Эканамічнай Нарадзе БССР

Лесадільны эспод ў мястэчку
Магілянае
Эканамічная Нарада, надаючы
вядзэрнае значэньне апрацоўцы ле-
саэкспартнай драўніны, у мэтах па-
шырэння яе, вгадзілася з прапа-
нонай ВСНГ аб пабудове лесаділь-
нага заводу ў мястэчку Магілянае,
як эканамічна найбольш карысным
раёне.
На даных Лесбелу, кошт пабудовы
заводу арыентываюцца складаюцца ў
суме 330 тыс. руб.
Пабудова ільнязаводу у Дрысе
Прымаючы пад увагу, што плош-
ча пад ільвом у Полацкай акрузе
вайнае значнае месца сярод іншых
культур, Белсельсаюз ушэс прапа-
ноу ў ЭКАНА аб пабудове заводу
у больш ільняводным раёне Полац-
кае акругі, для апрацоўкі ільнявой

У Эканамічнай Нарадзе БССР

Лесадільны эспод ў мястэчку
Магілянае
Эканамічная Нарада, надаючы
вядзэрнае значэньне апрацоўцы ле-
саэкспартнай драўніны, у мэтах па-
шырэння яе, вгадзілася з прапа-
нонай ВСНГ аб пабудове лесаділь-
нага заводу ў мястэчку Магілянае,
як эканамічна найбольш карысным
раёне.
На даных Лесбелу, кошт пабудовы
заводу арыентываюцца складаюцца ў
суме 330 тыс. руб.
Пабудова ільнязаводу у Дрысе
Прымаючы пад увагу, што плош-
ча пад ільвом у Полацкай акрузе
вайнае значнае месца сярод іншых
культур, Белсельсаюз ушэс прапа-
ноу ў ЭКАНА аб пабудове заводу
у больш ільняводным раёне Полац-
кае акругі, для апрацоўкі ільнявой

У Эканамічнай Нарадзе БССР

Лесадільны эспод ў мястэчку
Магілянае
Эканамічная Нарада, надаючы
вядзэрнае значэньне апрацоўцы ле-
саэкспартнай драўніны, у мэтах па-
шырэння яе, вгадзілася з прапа-
нонай ВСНГ аб пабудове лесаділь-
нага заводу ў мястэчку Магілянае,
як эканамічна найбольш карысным
раёне.
На даных Лесбелу, кошт пабудовы
заводу арыентываюцца складаюцца ў
суме 330 тыс. руб.
Пабудова ільнязаводу у Дрысе
Прымаючы пад увагу, што плош-
ча пад ільвом у Полацкай акрузе
вайнае значнае месца сярод іншых
культур, Белсельсаюз ушэс прапа-
ноу ў ЭКАНА аб пабудове заводу
у больш ільняводным раёне Полац-
кае акругі, для апрацоўкі ільнявой

У Эканамічнай Нарадзе БССР

Лесадільны эспод ў мястэчку
Магілянае
Эканамічная Нарада, надаючы
вядзэрнае значэньне апрацоўцы ле-
саэкспартнай драўніны, у мэтах па-
шырэння яе, вгадзілася з прапа-
нонай ВСНГ аб пабудове лесаділь-
нага заводу ў мястэчку Магілянае,
як эканамічна найбольш карысным
раёне.
На даных Лесбелу, кошт пабудовы
заводу арыентываюцца складаюцца ў
суме 330 тыс. руб.
Пабудова ільнязаводу у Дрысе
Прымаючы пад увагу, што плош-
ча пад ільвом у Полацкай акрузе
вайнае значнае месца сярод іншых
культур, Белсельсаюз ушэс прапа-
ноу ў ЭКАНА аб пабудове заводу
у больш ільняводным раёне Полац-
кае акругі, для апрацоўкі ільнявой

У Эканамічнай Нарадзе БССР

Лесадільны эспод ў мястэчку
Магілянае
Эканамічная Нарада, надаючы
вядзэрнае значэньне апрацоўцы ле-
саэкспартнай драўніны, у мэтах па-
шырэння яе, вгадзілася з прапа-
нонай ВСНГ аб пабудове лесаділь-
нага заводу ў мястэчку Магілянае,
як эканамічна найбольш карысным
раёне.
На даных Лесбелу, кошт пабудовы
заводу арыентываюцца складаюцца ў
суме 330 тыс. руб.
Пабудова ільнязаводу у Дрысе
Прымаючы пад увагу, што плош-
ча пад ільвом у Полацкай акрузе
вайнае значнае месца сярод іншых
культур, Белсельсаюз ушэс прапа-
ноу ў ЭКАНА аб пабудове заводу
у больш ільняводным раёне Полац-
кае акругі, для апрацоўкі ільнявой

У Эканамічнай Нарадзе БССР

Лесадільны эспод ў мястэчку
Магілянае
Эканамічная Нарада, надаючы
вядзэрнае значэньне апрацоўцы ле-
саэкспартнай драўніны, у мэтах па-
шырэння яе, вгадзілася з прапа-
нонай ВСНГ аб пабудове лесаділь-
нага заводу ў мястэчку Магілянае,
як эканамічна найбольш карысным
раёне.
На даных Лесбелу, кошт пабудовы
заводу арыентываюцца складаюцца ў
суме 330 тыс. руб.
Пабудова ільнязаводу у Дрысе
Прымаючы пад увагу, што плош-
ча пад ільвом у Полацкай акрузе
вайнае знач

Памяці памёршага прыяцеля СССР

Проз Менск прыйшла вурна з прахам Пакстона Гіббена

Учора а 1-й гадзіне дня ў Менск прыйшла з Нью-Ёрку урна з прахам прыяцеля Савецкага Саюзу, вядомага амерыканскага грамадзяка дзеяча і журналіста — Пакстона Гіббена, які памёр у Нью-Ёрку ў сьнежні мінулага года. Ён прасіў пахаваць яго прах у Маскве, ведаючы ад магільнага выдатнага земляка Джона Рыда.

Для спатканьня вурны Гіббена з Масквы выехала ў Негаролае спецыяльная камісія ў складзе генеральнага сакратара Усеамериканскага таварыства культурнай сувязі з-за межамі тав. Лінде, загадчыка англа-амерыканскага аддзелу таварыства тав. Трывеса, упаўнаважанага выканкому Чырвоных Крыжоў т. Ананькава, прадстаўніка таварыства «Прыяцель Дзяцей» тав. Суркавай і спецыяльнага карэспандэнта газэты «Інвесты» тав. Хасрова.

У Негаролае вурна была спаткана ганаровай вяртаю награнічнікаў. На жалобным мітынгу выступалі т.т. Лінде, і сакратар мясцовай партыйнай арганізацыі. Затым вурна была ўстаўлена ў вагон і адпраўлена ў Менск.

У Менску спатканьне праху Гіббена наладзіў ЦК Чырвонага Крыжу Беларусі. На вакзале была выстаўлена ганаровая вярта з дружныні Чырвонага Крыжу з жалобнымі сьцягамі і вянкам. Тав. А. Цывікевіч выступіў з невялікай прамовай аб жыцці і дзейнасці нябожчыка.

Вурна з прахам потым была перанесена з вагону ў горад і ўстаўлена ў валь пасаджэнняў ЦК Чырвонага Крыжу. Увечары ў Чырвоным Крыжы адбылася грамадзянская паніхіда, а потчу вурна з прахам была накіравана на кур'ерскім цягніком ў Маскву.

на кур'ерскім цягніком ў Маскву.

Нябожчык Гіббен, знаходзячыся да вайны на дыплёматычнай службе, быў у працыю некалькіх год сакратаром пасольства П.-А. З. Штатаў у Педярбурзе, быў добра азнаёмы з умовамі даваеннай Расіі, а затым, у якасці ваеннага карэспандэнта «Асошэйтэд Прэс», блізка вывучыў абстаноўку імперыялістычнай вайны. Пасля Варсальскага міру Гіббен стаў гарацым праціўнікам палітыкі імперыялістычнага дзяржаў.

Гіббен гарача спачуваў Савецкаму Саюзу і стала выступаў за прынаньне СССР Амерыкай.

У часе голаду ў Паваложжы, дзякуючы яго ініцыятыве, была сабраная вялікая сума грошай (каля 400 тысяч дэляраў) для данамогі галадаючым. Выдана я ім брашура аб становішчы галадаючага насельніцтва ў РСФСР мела вялікі посьпех і выклікала абурэнне пануючых колаў. У зьвязку з гэтым Гіббен выйшаў з добраахвотных арганізацый, дзе працаваў, і, выключна заняўшыся журналістыкай, ня спыняў сваё барацьбы за прынаньне Савецкага Саюзу.

Праведзеная ў Нью-Ёрку крэмацыя цела Гіббена прыцягнула шмат народу.

Апошнія гадзі Гіббен працаваў у якасці сакратара Савецкага Чырвонага Крыжу ў Нью-Ёрку.

У Амерыцы, пасля смерці Пакстона Гіббена, яго прыяцелямі была праведзена падпіска на ўтрыманьне ў Маскве даляччага санаторыя імя нябожчыка. Сабраны 6 тысяч дэляраў, якія пераводзіцца ў Маскву.

М. Н.

МЕНСК

На пабудове унівэрсытэцкага гарадка

У сёлетнім годзе будуць гатовы м дыцынскі і анатамічны корпусы. — Пачынаюцца спецыяльныя работы

Пабудова унівэрсытэцкага гарадка ідзе шпаркім тэмпам наперад. На вялікай плошчы будаўніцтва ўжо вярсаўлі новыя камяніцы. Некаторыя дамы заканчваюцца кладкай; на другіх кладзецца дах і г. д.

Да сучаснага моманту работы па медыцынскім корпусе ўжо учарне закончаны на 100 процантаў. Засталося толькі накласыць надлогу, правесці вентыляцыю і выканаць розныя ўнутраныя работы.

Анатомічны корпус зараз накрываецца дахам. Перакрыццё жалезабэтонам сэхійнай залі пачнецца ўвясну.

Хэмічны корпус даведзены да 3-га паверху.

Па корпусе прыродазнаўства закончана кладка цэлям. Частина даху ўжо зроблена. Застаецца лямчэ пабудавань аранжарыю.

Да 1-га кастрычніка будуць зусім гатовы медыцынскі і анатамічны корпусы; хэмічны і прыродазнаўчы — да 1 лістапада.

Што датычыць залюнага айдэятарнага корпусу, дык ўжо введзены два ля павергі. Сёлена будзе скончана кладка сьцен. Цалкам пабудову залюнага корпусу ўдасца закончыць да 1 жніўня 1933 г.

Па так званых спецыяльных работах (вентыляцыя, каналізацыя і інш.) практы ўжо скончаны. Застаецца 50 проц. матэрыялу для выкананьня гэтых работ.

Чыстка БДУ і палітэхнікуму

Выключэньне асоб, прынятых паміма прыёмных камісій і ўтаіўшых сваё сацыяльнае становішча

Зьвязьд* ў свой час пісала аб няправільным прыёме ў Беларускі Дзяржаўны унівэрсытэт разі асоб паміма прыёмных камісій. Паша га-эта адзначала, што гэты «дадатковы» прыём адбіўся на складзе студэнтаў БДУ, даў магчымасьць пралецьці ў сьлёны унівэрсытэту чужымі асобамі, і патрабавала выключэньня няправільна прыятых.

Спецыяльная камісія занялася пераглядом студэнтаў, прыятых пасля, сканчэньня работы прыёмных камісій, і вымогла сьлё асоб, якія на ао думцы падлягалі выключэньню, перадаўшы яго на абмеркаваньне калегіі Наркамасьветы БССР.

Калегія НКК паставіла выключыць з ліку студэнтаў БДУ наступных асоб: Сьлёніва М. А., Мольніківа С. І. і інш.

За ўтойваньне сваёго сацыяльнага становішча калегія НКК паставіла выключыць з ліку студэнтаў БДУ сям'ю Найхворэсов Мару, Файвеза і Міхеля. З гэтага ж прычыны паставіла выключыць з складу студэнтаў палітэхнікуму: Бузгава Р. Я., Выгоцкага і Сагаловіча.

Студэнты палітэхнікуму Асташонаў і Шварцаў выключваюцца: першы, як чужды элемэнт, другі — за акадэмічную невасьняховасьць.

Узманніць збор попелу. Прэзыдыум акрвынанькому абавязаву ўсе дзяржаўныя і кааперацыйныя ўстановы ў акрузе ўзманніць збор попелу для ўгнаеньне палёў. Установы павінны хавач павел у спецыяльна сухіх памяшканьнях.

Новыя магазыны МЦРК. Мевцэрэб-коп адкрыў новы харчовы магазын па Ленінскай вул. у доме камунальнага банку. Увесь персанал магазыну — жанчыны. Акрамя таго, адкрыты таксама новы магазын па Савецкай вул., які будзе правдаць вайсковыя-спартыўныя прадметы і гатовае адзеньне.

80 канфліктаў

Папярэднія даныя аб разьмежжэньнях Менскай акрувовай інспекцыі працы канфліктаў, у зьвязку з пераключэньнем кадраў, маюць наступную карціну: выключэньне кадраў працоўнаў на «Беларускіну», ЦРК, ВСНГВ, Меншчыю, «Энэргія» і некаторыя іншыя прадпрыемства, якія ахапляюць 4.085 рабочых, выклікала 80 канфліктаў. На карысьць працоўнаў верахна 41 справа, часткова на карысьць прабеаюцаў — 22, і на карысьць адміністрацыі — 17 справаў.

Школа без вучачу

Пры фабрыцы «Меншчыю» існуе вучарняя школа для малісьменных і малатсьменных. Як ні дзіўна, але яна наведваная вельма слаба.

Прэзыдыум прабеаюцаў шэўнікоў паставіў наладзіць у бліжэйшы час налічэньне наў прабеаюцаў.

З 1-га красавіка пачаць будаўнічы сэзон

Загадзя падрыхтаваць пляны і праекты пабудовы

Постанова прэзыдыуму АВК

На прэзыдыуме Менскага акрвыканькому быў заслухан даклад аб падрыхтоўцы да будаўнічага сэзону. Прэзыдыум адзначыў, што да гэтага часу многімі арганізацыямі ня выкапаны паставы ўраду аб свалчасовым складаньні праектаў. Так, камгас, Наркамасьветы і акц. т-ва «Домстрой» лямчэ ня маюць распрацаваных праектаў. Яшчэ няма заключаных дагавараў у будаўнічымі арганізацыямі, не прапрацавана пытаньне аб зьбіжэньні сабекошту будаўніцтва ў рабочы сіле і будаўнічых матэрыялах.

Усе гэтыя факты сьведчаць аб непадрыхтаванасьці будаўнічых арганізацый да сэзону.

Прэзыдыум акрвыканькому запрапанававу прыняць рад тэрміновых мер да таго, каб будаўнічы сэзон быў распачаты свалчасова, з 1-й паловы красавіка.

У лютым месяцы павінна быць скончана складаньне праектаў і рабочых чарцяжоў на будаўнічым работы. Да гэтага-ж часу павінны быць даны залікі на рабочую сілу, каб біржа працы магла прыступіць да забесьпячэньня будаўніцтва рабочай.

Усім будаўнічым арганізацыям запрапанавана распрацаваць канкрэтны плян зьбіжэньня кошту будаўніцтва, каб да пачатку сэзону было вядома, як і за лік якіх выдаткаў будзе праведзена зьбіжэньне.

Менскі радыё-універсытэт

У Менску арганізаваны радыё-універсытэт. Прайленне радыё-універсытэту зацьведжэна Калегіяй НКК БССР у складзе т.т. Мікуліцкага, Лойка, Гользіна, Кугеля, Гарычана і Аршэчыка.

Заадмыкам унівэрсытэту назначаны т. Кугель.

У пазьдню, 3 лютага, а 12 г. дня ў валь пачаўся першы ЦСПСБ (Дом Працы) культурна-васпэдыцыйны шырокум нараду па пытаньні аб ка-вацыі зьмовае давамогі палітэвалюцэям і прадстаўцаў кампаніі 5-ці годзьдзя МОНРЧу БССР.

На нараду выклікаюцца зг. культурна-васпэдыцыйны, вад. клубы, праектаўнікі дзяржтеатру, Беларускага і мунтэхнікуму.

З прычыны важнасьці пытаньняў аб абавязковай асабнасьці актываў і мунтэхнікуму.

— БДУ. Сьняня, 2 лютага, а 7 г. вад. гадзі увечары ў памяшканьні Актанай валь БДУ адбыўся першы перагляд.

Два гады працы калектыву „Наш тэатр“

Па Менскіх клубах працуе драматычны калектыву, які носіць назву «Наш тэатр». Склад калектыву — моладзь, якая захацела выявіць у працы свае імкненьні да сьпэцыяльнай дзейнасьці. Шлях, які абрала моладзь у сваёй працы, дае надзею, што калектыву мае будучыню. Ня звычайнае аматарства, а сталае жадаць працаваць над сабою: лекцыі агульна-вухаваўчага і спецыяльна-тэатральнага характару праводзіліся і праводзіцца ў калектыве.

У выніку амаль двухгадовай працы калектыву набыў рэпертуар, стаў вядомым у клубных колах. Ня глядзячы на адуэтнасьць якога-б там ні было матэрыяльнага падтрыманьня, калектыву здолеў нават аформіць рад пастацовак: «Пашыліся ў дурні», «Чортэва музья», «Два жаніхі», «Гірт з Воўчага логу», «Будні», «На стыку», «Босья на вогнішчы».

Больш характэрнымі і паказальнымі пастацовакмі трэба лічыць апошнія чатыры.

«Гірт з Воўчага логу» — першая спроба сур'ёзнай сьпэцыяльнай працы. З актёрскімі заданьнямі моладзь справілася адвальнячча. Ужо больш сур'ёзнай працай трэба лічыць пастацовку «Будні». Спэктакль у клубных умовах і па тэматыцы і па актёрскім выкананьні і па рэжысёрскай працы можна лічыць зусім адвальняючым. Гэтага ня можна сказаць аб пастацовцы «На стыку». Сама па сабе п'еса і драматычна і сьпэцыяльна слабая, а калі дадаць яшчэ і нездавальняючую рэжысёрскую працу над актёрамі, якія не маглі унесць што-небудзь сваё ўласнае ў пастацовку, дык прыходзіць да вы-

ваду, што гэта пастацовка м'яўдзіла на крокам назад у працы калектыву. Апошняя пастацовка «Босья на вогнішчы» зьяўляецца першай спробай калектывунай дэкламацыі на шытай беларускай сьцене. Гэты твор Чарота дае багаты матэрыял для сьпэцыяльнай працы. У той час, калі на расійскай сьцене ў галіне калектывунай дэкламацыі ёсьць значныя дасягненьні (Сарынікаў, Усеваладкі), у нас абсалютна нічога ня было зроблена ў гэтым напрамку. Вось чаму трэба вітаць гэту працу «Нашага тэатру», якую наваў у калектывам артысты БДУ. — Стэльмах і скончыў артысты БДТ-і Ждановіч.

Абразкі, прасякнутыя рэвалюцыйным запалам, чарадоу прыходзяць перад глядачом. Пакрыўджаныя пагарджаныя, босья, галодныя, халодныя на вогнішчах мінулага пачынаюць будову будучага. Аднаветна настрой і ілюстрацыю дае і музья напісаная Л. Маркевічам.

Першая частка зроблена адвальнячча, але другая частка зроблена слабая. Рухі часамі нагадваюць лет праціняльныя апэраты, тамма, як і князь зьяўляецца вельма няўдала паданай асобай. Але... памылках мы вучымся. З часам гэтыя дробныя загалы выправіцца, гэтая пастацовка зойме належна месца на нашай клубнай сьцене.

Калібы-ж павінны скарыстаць гэту пастацовку ня толькі, як спэктакль, але і як прыклад, які можа прынесці карысьць клубным групам у галіне працы над калектывунай дэкламацыяй.

С. КАЛІНА

На пабудову самалёту „Рабселькор“ і танку імя М. І. Ульянавай

Рэдакцыя насьценгазэты „Ворна“ Беларускага райаддзяленьня са-чэзу арганізацыйна-васпэдыцыйна ўнесіць ад імя рабселькору і чытачоў газэты 25 р. збор сродкаў яшчэ на скончыць.

Выклікаем насьценгазэты наступных райаддзяленьняў нашага аакву: Чэрвеньскага, Пухавіцкага, Барысаўскага, Бабруйскага, Сьмільвіцкага і Халопеніцкага.

Будзем чырвоную казарму

31-га студзеня ў доме Чырвонай арміі адбылася шырокая нарада па пытаньні аб холдзе агледу чырвонай казармы ў часьдях М-я Беларускай дывізіі.

Трэба сказаць, што, ня глядзячы на важнасьць нарады, прадстаўнікі шэфскіх і сугаварыскіх арганізацый не зьявіліся на сход, за выключэньнем прадстаўнікоў саюзу працастаньдства і ЦРК.

З дакладам аб холдзе агледу казармы ў М-м стралковым палку выступіў ваенкам, які заявіў, што падрыхтоўка да агледу была пачата яшчэ ў сьнежні месцы.

Ва ўсіх палубных часьдях палку адбыўся перагляд абстаноўкі казармы.

дэнае абсьледваньне паказала, што да 80 проц. чырвонаармейцаў чысьцяць зубы. Ва ўсіх кутках казармы пастаўлены саміі чырвонаармейцамі вурны і палывальнікі. Работа па агледзе казармы М-га палка далёка яшчэ ня скончана. На сходах чырвонаармейцаў падана да 300 канкрэтных прапановаў, якія значна палепшаць стан казармы.

Агляд у М-м артпалку пачаўся толькі а паловы студзеня. Праведзены рад сходаў разам з сугаварыскімі арганізацыямі, на якіх вылучаны спецыяльныя тройкі па дапаможа аглядку. Самадзейнасьць і ініцыятыва чырвонаармейцаў у часе агледу

8-мігадовы юбілей Беларускай аб'яднанай школы

Зейтра мінае 8 год існаваньня Беларускай аб'яднанай вайскавай школы імя ЦВК. У школе ў дзень юбілею арганізавана вечар успамінаў і ўшанаваньне старэйшых прапаўнікоў школы. Налажваюцца таксама вайсковыя і фізкультурныя спэборніцтвы курсантаў.

Справа Амсьціслаўскага інстытуту глухых і слыхалых

На так дзіўна „Зьвязьд“ на сваіх сьворонках ськрыла абурваючы чэп-рады, якія пануюць у Амсьціслаўскім інстытуте глухых і слыхалых.

На сваім апошнім пасяджэньні калегія НКК БССР абмеркавала становішча інстытуту і матэрыял, зьмешчаны „Зьвязьдой“ аб парадках у ім. Калегія паставіла на тэрмінова час налічэньне наў прабеаюцаў.

Ліст у рэдакцыю

Тав. Радантар! З пэваду заметкі д-ра І. Цывікевіча ў газэце ад 31-га студзеня, пад назвай „Хворы зьявіўся ў лапах менскіх фармацэўтаў“ прошу вад зьмясьціць наступнае:

Хворы Стральцоў зьявіўся ў нэрвоваю клініку 29 студзеня і тут жа быў прыняты амбулятарным донтарам, ня глядзячы на тое, што фармэны падстаў да гэтага ня было. Быхаўсяна больша мела права напраўляць на лячэньне ў нэрвоваю клініку толькі праз зьявапрыемнік на пэпярэднім запытаньні. З прычыны таго, што ў гэты дзень месць у стацыянары ня было, хвораму бы о абвешчана, што ён можа быць паложаны ў стацыянар толькі на другі дзень, а пакуль яму быў даны адрас зьявапрыемніку.

Тым ня менш, хворы, не чакаючы наотупнага дня, у той жа дзень ува-

чыры зноў вярнуўся ў клініку. З прычыны таго, што месца магло адуціцца толькі на наступны дзень і журналы донтар на мае праша клініцы толькі вострых, эмотраных хворых. Стральцоў мае храничю хварою, якая можа цагнуцца гадамі і зьявіць мог бы чакаць заўтрашняга дня яго падавілі на падводу і адправа дзя нацлогу ў дом сьланы, на яму былі выданы загодчынам гэта дарні патрэбны грошы.

На наступны дзень, раніцоў студзеня, аслабанілася месца ў клініцы, і хворы Стральцоў быў прыняты ў стацыянар.

Дзяжурнаму донтару абвешчана мова за немыстарчальную рэацыянасьць, вад. гаопадарналі — за рэацыянасьць і абходжаньне з хворым.

Дырэктар нэрвовай клінікі, прафэсар М. КРОЎ

ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

— БДУ. Сьняня, 2 лютага, а 7 г. вад. гадзі увечары ў памяшканьні Актанай валь БДУ адбыўся першы перагляд.

у пачатку чырво-наармейскай арганізацыі і навава абсталяваны прыёмны пакой. У часе агляду ў пакоі быў абвешчаны культурны паход: ва ўсіх ротах арганізаваліся ячэйкі па барацьбе з курэннем, сотні чырво-наармейцаў кінулі курць. Права-

у справе палітычнай не вы-старчаліся. Сутаварыскія арганіза-цыі не арабілі ўсяго таго, што па-требна было для больш цеснай су-вязі з чырвонай казармай.

Палепшыць быт байца

Рад прафсаюнах арганізацыя Мен-ску наместу канкрэтных мерапрыем-ства па аказанні дапамогі чырвонай казарме.

Сама мадэлірацыя вылучыў спецы-яльную камісію з удзелам дактароў для агляду і санітарным ста-нонішчам казарм.

Сама драваапрацоўшчыкаў права-дзіць «тыдзень дапамогі чырвонай казарме». У працягу «тыдню» рабо-чыя драваапрацоўшчыкі зробяць ра-

монт мэблі ў казармах, новыя табу-рэткі і г. д.

Рабочыя-будульнікі зоймуцца афар-боўкай падлог, сцен у казармах і г. д.

Па некаторых установах і пра-дпрыемствах рабочыя і служачыя ў добраахвотным паратку пачалі па падпісках збор сродкаў на паліпазненне бытавых умоў жыцця чырвонаармейцаў.

са сваіх гумарыстычных і сар-кастна-х характэрных артыстыч. Якія часта нясуць усякае глуства і недарачысці. «Публіка дурная і неадукаваная» — так разважаюць яны.

Нашы местачковыя «артысты» тако-е ж думкі, нават больш — яны пад маркай «сусветных камедыяў» і г. д. даюць без зместу нікчэмныя пастаноўкі. Калі-ж рыхтуецца хоць крыху добрая пастаноўка, то аусім скажаюць. Пры гэтым удзельнікі па-станоўкі аусім на ведаюць ролі, сама п'еса прапрацоўваецца дрэнна.

Так, некалькі дзён таму назад па мястэчку Пленчаліцы былі раскле-ены яркавыя плякаты, напісаныя вялікімі чырвонымі літарамі, якія абвешчвалі аб «грандыёзнай паста-ноўцы» пад кіраўніцтвам і пры па-спрады ўдзеле вопытнай артыст-

чарга, бо ў тэатр пачаўся іх вы-ход, хто там ніколі іх быў.

Як звычайна, спектакль пачаўся роўна на 2 гадзіны пазней намеча-нага часу. Але гэта ня важна. Гля-дачы парпелі, спадзяючыся быць удзельніцамі ў гэтым першым на-загароджаным за сваё першыя на-язвычайным відовішчам, але на вя-лікі жааль, надзеі іх доннулі, як мыліны пузыр, бо замест «грандыё-знай пастаноўкі», «вопытнай артыст-кай пастаноўкі» падпесла глядачу аусім не пра-прававаю рэч, удзельнікі на кож-наму кроку зьбіваліся, бралі чужыя рэплікі, забывалі выходы, яны так гучна надкавалі адзін другою, што нават брыдка за іх станавілася, а суфлёр шыра жадаючы дапамагчы палітасным «артыстам», відавочна забываючы, што за яго сьпінной ся-дзіць некалькі соцень глядачоў, да-

ны кіраўнікі спектаклю відавочна кінулі для сябе.

Публіка ў даным выпадку чамусь-ці аказалася «ня дурной» і «зраду-мела», што ад халтуры чао раз на-заўбоды адмовіцца.

Скрозь і ўсюды мы трактуем аб якасці — треба патрабаваць якасці ў нашых культурніках. На треба забываць, што за 11 з лішкам год працоўныя нашага Саюзу культурна выраслі, што халтура ўжо не ад-вальняе. Глядачу треба даць ня аусты фарс, а зместоўную, ідэалё-гічна вытрыманую пастаноўку.

Аб гэтым воль нашы культурнікі аусім часам забываюць.

ЛОКШЫН.

ПУШКІНСКАЯ БІБ-КА — прыяг-татураага гуртка пад кіраўніцтвам т. В. П. Тэіна аббудуцца сёння 2-га лютага г. г. а 7 в. пал. г. увеч., у павуковай чыт. — 1 паверх.

ПУШКІНСКАЯ БІБ-КА — прыяг-татураага гуртка пад кіраўніцтвам т. В. П. Тэіна аббудуцца сёння 2-га лютага г. г. а 7 в. пал. г. увеч., у павуковай чыт. — 1 паверх.

— ДОМ АСВЕТЫ. Сёння лекцыя праф. Столявскага (Ленінград). «Міну-лыя гаспадары воль рускай» (Жыць-цё Раманава) з карцінамі ў фарбах (на экране). Пач. а 8 в. пал. г. увеч. Візеты ад 15 да 25 с.

Тав. Лур'е прачытае лекцыю па літэратуры. Пачатак заняткаў у 11 гадзін. АПА Мен. АБ КІНО.

— 3-га лютага ў 11 гадзін у са-бе К. Маркса аббудуцца заняткі саў зчэівовага партэнтыву.

Тэма: — Як весці працу па рэ-зцыі дырэктыў партыі ў гаспа-дарстваналізацыі адміністрацыйна-педарчага і гандлёвага апэраты-ва. Заняткі правядзе тав. Дамброў-

Адказны рэдактар ЯН. АСМІ-

С. Е. Н. Ы. Н. Д. А. У ТЭАТРАХ І КІНО

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР
Субота, 2 лютага, для саюзу металістых
ЗАПЮЦЬ ВЕРАЦЭНЫ
Пачатак а 8 г. да. увечары

КІНО-ТЭАТР

Культура

КІНО

Інтэрна-цыяна-лі

КІНО

Пралетары

1-шы дзіцячы кіно-тэатр

Ювы п'явэр

КІНО

Спартак

ГРАНДЫЁЗНЫ МАСТАЦКІ БАЯВІК
НАНА трагедыя ў 10 частках
У гад. роўн
ВЭРНЭР КРАУС.
Гачатак 1-га с'езону роўна а 6 г. 30 м.

ТОЛЬКІ 3 ДНІ — 1, 2 і 3 лютага
ГРАНДЫЁЗНЫ БАЯВІК
КРЫЖ І МАЎЗЭР драма ў 8 част.

Вячэрнія с'езавы для дарослых
БУЙНЫ НЯМЕЦКІ БАЯВІК
МАРАЛЬ
У галоўнай ролі папулярная нямецкая артыстка
ЭЛЕН РЫХТЭР

Ад аўторка, 29 студзеня — Савецкі фільм
Дом у сумётах ДРАМА ў 6 частках.
Штодзень 2 с'езавы; а 3 г. 30 м. і а 5 гад.
Цана білета 10 к. Месцы нумараваны. — Бісэ ад 2 з пал. г.

АМЭРЫКАНСКІ ЗЬВЕРХ-БАЯВІК
МОРСКІ ЯСТРАБ кіно-раман ў 9 част.

У галоўных ролях Мільтон Сільс і Уолес Біры

БЕЛАРУСКАЕ ДЗЯРЖАУНАЕ ВЫДАВЕЦТВА
з 1-га студзеня 1929 г. зьяўляецца
МАНАПОЛЬНЫМ ПРАДСТАЎНІКОМ
Цэнтральнага Праўленья „ОЗЕТ“ СССР
НА ПРОДАЖ УСІХ ВЫДАНАНЯЎ „ОЗЕТ“ па БССР
Уся ЛІТАРАТУРА маецца ва ўсіх а'руговых аддзяленьнях БДВ,
а таксама і ва ўсіх магазынах спажывецкіх таварыстваў.
БЕЛДЗЯРЖВЫДАВЕЦТВА.

ЗЬВЯЗА

ФОТО-ЦЫНКАГРАФІЯ
ПРЫМАЕ ЗАКАЗЫ

НА КЛІШЭ

ШТРЫХОВЫЯ ТОНАВЫЯ — СЕТКА —
ФАРБОВЫЯ

МАСТАЦКАЕ ВЫКАНАНЬНЕ
РЫСУНКАЎ

3 ЗАКАЗАМІ =
= ЗВАРОЧВАЦА
У ГАЛОўНУЮ КАНТОРУ ГАЗЕТЫ
„ЗЬВЯЗДА“ МЕНСК.
САВЕЦКАЯ, № 63, 3-й паверх.

ПАРТРЭТЫ, ГРАВЮРЫ,
ПЛЯНЫ, СХЕМЫ, ФАКСІМІЛЕ,
ЭТЫКЕТЫ, ЦЭМЬНІКІ, ВОКЛАД,
ВІШЭТКІ, РЭКЛАМНЫЯ ПЛЯКАТЫ
І ІНШЫЯ МАСТАЦКІЯ
РАБОТЫ.

ПАДПІСЧЫКІ!
У выпадку неакуратнага
атрымлівачьня газзеты
ЗВАНЕЦЕ **2-49**
ПА ТЭЛ.

Бошт публікацыі аб сьвадзавьні
шлюбу і зьменю
прывішча **3 руб.**

НА
ЛЮТЫ
і да канца году
ПРАЦЯГВАЕЦЦА
прыём падпіскі на газету
ЗЬВЯЗА
Калі вы яшчэ не падпісаліся,
пасьпяшэцесья
здаць падпіску
СЭНЬНЯ-Ж

Аддзел ачысткі абкамтрэсту
ПЕРАЙШОЎ у веданьне
МЕНЦЭНТРСПРАУДОМУ
ЗАКАЗЫ НА АССРАБОТЫ,
на ачыстку, рамонт і пабудаваньне новых паглына-
ючых каподзезяў, а таксама пабудову розных ды-
ровых каналізацыйных сыстэм
ПРЫМАЮЦА
ў канцылярыі МЕНЦЭНТРСПРАУДОМУ
— вул. Валадарскага, № 4, —
ад 9 гадз. раніцы да 4 гадз., тэл. 12-22 і ў аддзале
ачысткі ад 10 г. рані. да 5 гадз., увч., тэл. 2-60.
МЕНЦЭНТРСПРАУДОМУ

Да ўвагі рабкораў, селькораў, рэдкалегі і
друкаваных і насьценных газэт
Рэдакцыя газзеты „Зьвязда“ апабодзіць да тады, што вы пра апабодзіць
па дарадзі да газ. „Зьвязда“ двухтыднёвую чааполію
„Рабоче-крэсьціянскіі корреспондэнт“
выдаюць газ. „ПРАВАДА“. Гэтая часопіс зьяўляецца іраўнічым арганам раб-
селькору, для тлумачэньня па ўсіх пытаннях рабсолькоруага руху і зьяўляецца
неабходным падручнікам у штодзённай працы ўсёй рэдакцыі і рабсолькоруа
Божная рэдакцыя кааіна зараз-на прааеаці падпіску на чааполію „Рабоче-кре-
сьціянскіі корреспондэнт“ ірава рабсолькоруа з нумару 23-24, які прывоачаны вы-
нікам ІV Усеа'юзнага нарады рабсолькоруа
ЦАНА НА 1929 ГОД
1 мее. 2 нумары — руб. 35 кап. 6 мее. 12 нумар. 1 руб. 73 кап.
3 „ 8 „ 85 „ 12 „ 24 „ 3 „ 25 „
ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА: Менск, газэцкія канторы газ. „Зьвязда“,
Саавіцкая, 63.